

**Bộ công cụ áp dụng
phương pháp phòng
ngừa **tình huống
phạm tội** để giải
quyết buôn bán
động vật hoang dã
bất hợp pháp**

Bộ công cụ áp dụng phương pháp phòng ngừa tình huống phạm tội để giải quyết buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp

Bộ công cụ này do Tổ chức bảo tồn động thực vật hoang dã quốc tế xây dựng trong khuôn khổ Sáng kiến chống buôn bán động vật hoang dã.

Chủ biên
Sarah Gluszek
Rebecca Drury

Đồng tác giả
Julie Viollaz
James Slade
Andrew Lemieux

Lời cảm ơn

Tổ chức bảo tồn động thực vật hoang dã quốc tế (FFI) chân thành cảm ơn những góp ý và đóng góp quý báu từ các đối tác của Sáng kiến bảo tồn Cambridge, Anastasiya Timoshyna và Dilys Roe; các đại biểu tham dự thảo luận bàn tròn tại Hội nghị của Hiệp hội tội phạm học Hoa Kỳ năm 2019, Christina Burton, Leo Genco, Jessica Kahler, Shankar Prakash Alagesan, Allison Skidmore, Monique Sosnowski và Damian Weekers; các thành viên của Nhóm nghiên cứu về tội phạm học bảo tồn, Rachel Boratto, Nick van Doormaal và Maribel Rodriguez; ban biên tập của Problem-Orientated Policing Wilderness Problems, Jennifer Mailley, Will Moreto, Meredith Gore, Gohar Petrossian và Burchen Pires. Bộ công cụ này hưởng lợi từ thử nghiệm ban đầu của các đối tác và nhóm công tác hiện trường của Tổ chức bảo tồn động thực vật hoang dã quốc tế về các khái niệm và áp dụng trong bối cảnh bảo tồn: Cynthia Kanana, Muqaddas Milikbekova, Kieran Murray, Ha Anh Nguyen, Josephine Nzilani, Jeremy Parker, Oliver Roberts, Kim Sour, Ormon Sultangaziev, Madina Tauyekelova, Isabel M. Vique, Oliver Wearn, Regine Weckauf. Bộ công cụ được biên tập, chỉnh sửa và hoàn thiện với sự hỗ trợ của Sarah Rakowski.

Bộ công cụ được dịch và kiểm tra bởi Ha Anh Nguyen và Pham Minh Thu.

Trích dẫn đề xuất: Tổ chức bảo tồn động thực vật hoang dã quốc tế (2021), Bộ công cụ áp dụng phương pháp phòng ngừa tình huống phạm tội để giải quyết buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp.

Chúng tôi hoan nghênh những câu hỏi và nhận xét về bộ công cụ. Góp ý về bộ công cụ có thể được gửi tới Tổ chức bảo tồn động thực vật hoang dã quốc tế qua địa chỉ sau: www.fauna-flora.org/approaches/situational-crime-prevention

Bộ công cụ này được xây dựng như một hướng dẫn chung, nhằm giúp các tổ chức cải thiện phản ứng đối với tình trạng buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp và có thể không phù hợp với mọi tổ chức trong mọi tình huống. Chúng tôi sẽ tiếp tục cập nhật và chỉnh sửa với mong muốn các tổ chức sẽ sử dụng và hưởng lợi từ bộ công cụ. Tuy nhiên, các tổ chức không nên phụ thuộc và sử dụng bộ công cụ nhằm tránh các trách nhiệm pháp lý hoặc tổn thất, hoặc như một cơ sở lý luận cho bất kỳ điều luật hay quy định pháp luật nào. Người sử dụng bộ công cụ này nên xem xét và giảm thiểu bất kỳ rủi ro về an toàn, đạo đức và pháp lý đối với cả người phỏng vấn và người tham gia phỏng vấn trong suốt quá trình thu thập, xử lý, lưu trữ và chia sẻ thông tin. Người sử dụng nên hiểu rõ khuôn khổ pháp lý trong phạm vi quyền hạn liên quan có thể ảnh hưởng đến các dự án và hoạt động của họ.

Khi làm việc với các cá nhân và tổ chức được nêu tên trong bộ công cụ này, FFI không đưa ra hoặc ngụ ý bất kỳ sự xác nhận nào về công việc, tuyên bố hoặc quan điểm của các cá nhân và tổ chức đó ngoài phạm vi của bộ công cụ này.

Thiết kế: brandman.co.uk

Nội dung chính của bộ công cụ

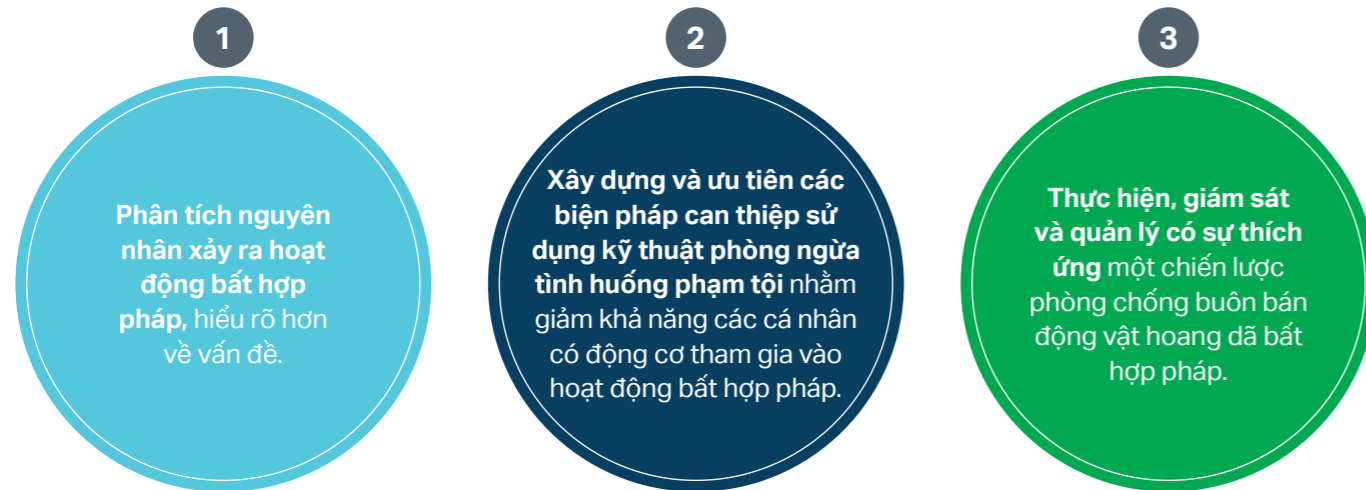
Giới thiệu	4
Mục đích của bộ công cụ	4
Tại sao sử dụng bộ công cụ	4
Phòng ngừa tình huống phạm tội là gì	5
Xây dựng chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp	7
Hiểu về hoạt động bất hợp pháp	8
Bước 1: Xác định hoạt động bất hợp pháp	9
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại	10
Bước 3: Nâng cao hiểu biết về tình huống	16
Xây dựng các biện pháp can thiệp	18
Bước 4: Xây dựng và hoàn thiện các biện pháp can thiệp	19
Bước 5: Ưu tiên các biện pháp can thiệp	26
Thực hiện các biện pháp can thiệp	28
Bước 6: Tích hợp các biện pháp can thiệp vào kế hoạch hoạt động	29
Bước 7: Chia sẻ các bài học kinh nghiệm	30
Đọc thêm	32
Các công cụ bổ sung	34
Công cụ 1: Cách xây dựng kịch bản phạm tội dành cho điều phối viên	34
Công cụ 2: Cách mô tả tình huống hiện tại: hướng dẫn về các phương pháp nghiên cứu	38
Công cụ 3: Cách xây dựng các biện pháp can thiệp dành cho điều phối viên	41
Công cụ 4: Cách xây dựng các biện pháp can thiệp: trả lời danh mục câu hỏi	45
Công cụ 5: Các biểu mẫu	46

Giới thiệu

Mục đích của bộ công cụ

Bộ công cụ này nhằm giúp các nhà bảo tồn xây dựng một chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp (IWT)¹ nhằm **giảm cơ hội cho hoạt động trái phép**, ví dụ như khai thác, vận chuyển hoặc buôn bán bất hợp pháp. Bộ công cụ này sử dụng phương pháp phòng ngừa tình huống phạm tội (SCP), một trong những phương pháp tiếp cận dựa trên bằng chứng được các nhà tội phạm học sử dụng để **ngăn chặn** các hoạt động bất hợp pháp cụ thể. Bộ công cụ này **không** trực tiếp tìm cách thực hiện cải cách xã hội hoặc giải quyết căn nguyên của hoạt động bất hợp pháp, ví dụ như nghèo đói hoặc bất bình đẳng.

Sử dụng bộ công cụ này sẽ giúp bạn:

Tại sao sử dụng bộ công cụ này

Hầu hết các nỗ lực giải quyết tình trạng buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp tập trung vào tăng cường thực thi pháp luật và các biện pháp tư pháp hình sự, chẳng hạn như tổ chức tuần tra kiểm lâm thường xuyên hơn và đưa ra những án phạt tù dài hơn. Các cách tiếp cận này thường mang tính phản ứng và dựa vào hệ thống tư pháp hình sự để thay đổi hành vi và bắt buộc tuân thủ, do đó đòi hỏi hệ thống thực thi pháp luật có nguồn lực tốt, được quản lý tốt và không có tham nhũng. Trong khi các cách tiếp cận này hướng đến ngăn chặn hoạt động bất hợp pháp thì nghiên cứu chỉ ra rằng các án phạt khắc nghiệt hơn có thể không hiệu quả và đôi khi phản tác dụng². Ngoài ra, các cách tiếp cận này thường diễn ra sau khi hành vi phạm tội được thực hiện và tác động đối với đa dạng sinh học là không thể khắc phục được.

Buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp là một hệ quả phức tạp, theo hoàn cảnh cụ thể và rất đa dạng của hành vi con người. Do vậy, giải quyết vấn đề này một cách hiệu quả đòi hỏi các phương pháp tiếp cận đa ngành, bao gồm bằng chứng và bài học kinh nghiệm trong lĩnh vực tội phạm học. Nhìn chung, phòng ngừa tình huống phạm tội là một cách tiếp cận chủ động nhằm mục đích ngăn chặn hoạt động bất hợp pháp diễn ra, thông qua phân tích kỹ lưỡng bối cảnh của vấn đề. Trong trường hợp săn bắn hoặc khai thác bất hợp pháp các loài động vật hoang dã, SCP tập trung ngăn chặn thiệt hại toàn diện về đa dạng sinh học thay vì phát hiện và có hình phạt đối với thiệt hại gây ra.

1. Để có nguồn thông tin thiết kế dự án trên toàn cầu để hỗ trợ lập kế hoạch dự án rộng hơn, hãy xem: <https://conservationstandards.org/>. Nếu bạn đang trong quá trình phát triển (hoặc xem xét) lý thuyết về sự thay đổi ở cấp dự án, chúng tôi khuyến khích bạn nên sử dụng bộ công cụ này để thông báo việc lập kế hoạch rộng hơn nếu một hợp phần chính của dự án tập trung vào ngăn chặn và giảm thiểu hoạt động bất hợp pháp. Để biết thêm về lý thuyết sự thay đổi, hãy xem Measuring Impact. 2016. Conservation Enterprises: Using a Theory of Change Approach to Examine Evidence for Biodiversity Conservation. USAID Office of Forestry and Biodiversity/Bureau for Economic Growth, Education, and Environment. <https://fsonline.org/library/conservation-enterprises-using-theory-of-change-approach-examine-evidence-biodiversity-conservation/>.

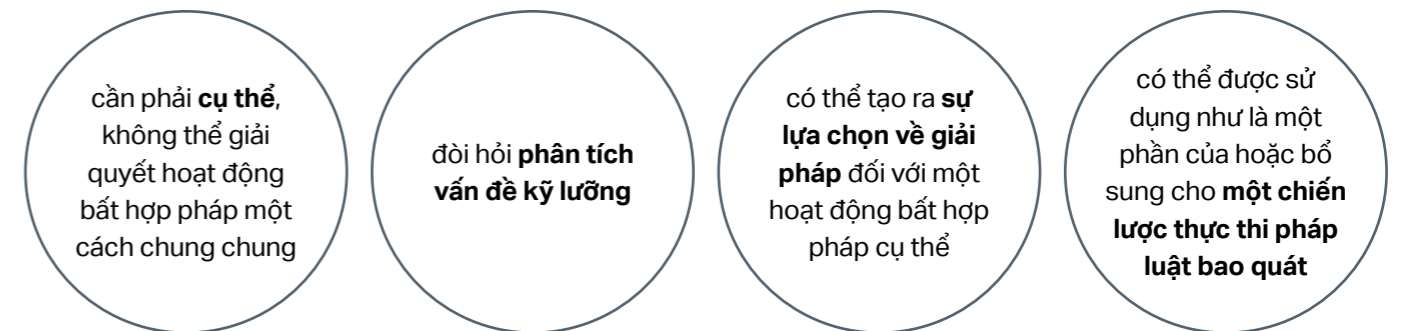
2. Wilson, L. and Boratto, R. (2020). Conservation, wildlife crime, and tough-on-crime policies: Lessons from the criminological literature. *Biological Conservation*, 251, 108810. <http://dx.doi.org/10.1016/j.biocon.2020.108810>

Vai trò quan trọng của người dân bản địa và cộng đồng địa phương (IPLC) sống gần động vật hoang dã trong việc giải quyết tình trạng buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp ngày càng được công nhận. Tuy nhiên, người dân bản địa và cộng đồng địa phương đôi khi bị ảnh hưởng tiêu cực bởi các phương pháp nặng nề và quân sự hóa nhằm giải quyết tình trạng buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp mà hiếm khi phân biệt giữa hoạt động bất hợp pháp vì lợi nhuận quy mô lớn và hoạt động bất hợp pháp do đói nghèo³. Do vậy, chuyển từ thực thi pháp luật mang tính phản ứng sang cách tiếp cận tổng thể hơn, như SCP, không chỉ giúp chúng ta hạn chế buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp hiệu quả hơn mà còn hướng tới các phương pháp tiếp cận toàn diện hơn và công bằng hơn về mặt xã hội.

Phòng ngừa tình huống phạm tội là gì

Phòng ngừa tình huống phạm tội (SCP)⁴ tập trung vào môi trường/hoàn cảnh trực tiếp, thừa nhận khả năng một cá nhân về mặt lý thuyết có khả năng tham gia vào hoạt động bất hợp pháp khi có cơ hội. SCP thừa nhận rằng một cá nhân bị ảnh hưởng bởi môi trường trực tiếp của họ và sẽ đưa ra quyết định phụ thuộc vào các điều kiện đó khó khăn, rủi ro, mang lại lợi ích, kích thích hoặc có thể bào chữa như thế nào. Các biện pháp can thiệp SCP nhằm giảm thiểu khả năng một cá nhân có động cơ tham gia vào hoạt động bất hợp pháp được xây dựng bằng cách phân tích toàn diện xem hoạt động bất hợp pháp xảy ra như thế nào để tìm ra các giải pháp sáng tạo và có mục tiêu. Các giải pháp này không nhằm mục đích điều tra các cá nhân cụ thể mà nhằm hiểu biết rõ hơn về tình huống phạm tội để xây dựng các biện pháp can thiệp.

Nhìn chung, phòng ngừa tình huống phạm tội:

SCP được áp dụng một cách hiệu quả cho nhiều loại tội phạm trên toàn cầu, bao gồm tội phạm bạo lực, tội phạm liên quan đến tài sản, buôn bán ma túy, khủng bố quốc tế, cướp biển, và thậm chí là các hành vi hợp pháp không mong muốn như tự sát. Bằng chứng về tính hiệu quả của SCP là thực tế^{5,6}, và vì vậy SCP cũng có thể giảm thiểu hoặc chấm dứt tình trạng buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp.

3. Roe, D. (2015). Beyond enforcement: engaging communities in tackling wildlife crime, IIED. <https://pubs.iied.org/17293iied>

4. Cornish, D. B. & Clarke, R.V. (2003). Opportunities, precipitators and criminal decisions: A reply to Wortley's critique of situational crime prevention. *Crime Prevention Studies*, 16, 41-96. https://live-cpop.ws.asu.edu/sites/default/files/Responses/crime_prevention/PDFs/Cornish&Clarke.pdf

5. Eck J.E. & Clarke R.V. (2019). Situational Crime Prevention: Theory, Practice and Evidence. In: Krohn M., Hendrix N., Penly Hall G., Lizotte A. (eds) *Handbook on Crime and Deviance. Handbooks of Sociology and Social Research*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-20779-3_18

6. Guerette, R.T. & Bowers, K.J. (2009). Assessing the extent of crime displacement and diffusion of benefits: a review of situational crime prevention evaluations. *Criminology*, 47(4), 1331-1368. https://www.researchgate.net/publication/229732660_Assessing_the_extent_of_crime_displacement_and_diffusion_of_benefits_A_review_of_situational_crime_prevention_evaluations

Ví dụ về thành công của phòng ngừa tình huống phạm tội

Tội phạm bạo lực⁷

Từ năm 1983 đến 1993, thành phố Jersey, Hoa Kỳ, diễn ra tình trạng gia tăng tội phạm bạo lực được báo cáo, bao gồm cướp giật, đánh nhau trên đường phố và bạo lực trên thị trường ma túy. Để giải quyết, các địa điểm diễn ra tội phạm bạo lực đã được xác định và phân tích nhằm hiểu rõ hơn tình trạng này bằng cách nói chuyện với người dân và xem xét dữ liệu chính thức.

Sự hợp tác với người dân là rất quan trọng trong việc xây dựng và đánh giá tính hiệu quả của các biện pháp can thiệp. Hai mươi tám (28) biện pháp can thiệp chiến lược khác nhau đã được thực hiện tại các địa điểm mục tiêu diễn ra tội phạm bạo lực và tập trung vào cải thiện tình trạng mất trật tự xã hội tại địa điểm đó, chẳng hạn như dọn dẹp, vệ sinh môi trường (ví dụ như nhặt rác, sửa các lỗ trên hàng rào, cải thiện ánh sáng), dựng các biển báo giải thích các quy tắc, hoặc thông qua các hình thức trị an chính thức (ví dụ như tuần tra, giải tán các nhóm người lang thang).

Các biện pháp can thiệp được đánh giá thông qua trao đổi thường xuyên với người dân và được điều chỉnh nếu không hiệu quả hoặc bản chất của vấn đề tội phạm thay đổi (lưu ý rằng dữ liệu quan sát thực tế và xã hội được xem là có giá trị và đáng tin cậy hơn dữ liệu chính thức).

Sau 6 tháng, 91% các biện pháp can thiệp được thực hiện có hiệu quả trong việc giảm thiểu tình trạng tội phạm bạo lực, với rất ít bằng chứng cho thấy tội phạm chuyển sang các khu vực khác.

Buôn bán ma túy⁸

Tiêu thụ thuốc lắc đã trở thành vấn nạn buôn bán toàn cầu kể từ những năm 1990, với phần lớn việc sản xuất đến từ một vài quốc gia, trong đó có Hà Lan, chiếm tới 42% số vụ bắt giữ trên toàn cầu trong năm 2008.

Buôn bán thuốc lắc từ Hà Lan có lợi nhuận lớn hơn do có chất lượng cao hơn, chi phí sản xuất thấp hơn và giá trị đường phố cao hơn ở các quốc gia khác. Trong trường hợp này, một sáng kiến chống ma túy đã phân tích cấu trúc của các mạng lưới bất hợp pháp, đặc biệt là các mạng lưới hỗ trợ sản xuất thuốc lắc. Nhận thấy sự cần thiết của các công cụ chuyên dụng trong sản xuất thuốc lắc, đặc biệt là bình và giá đỡ thủy tinh, cảnh sát Hà Lan đã khởi xướng chiến dịch nâng cao nhận thức cho những người thợ thổi thủy tinh. Mặc dù buôn bán đồ thủy tinh là hợp pháp nhưng các công ty sản xuất thủy tinh không biết rằng sản phẩm thủy tinh của họ đang được sử dụng bởi những người sản xuất ma túy tổng hợp và họ phải chịu trách nhiệm theo quy định của bộ luật hình sự Hà Lan. Thông qua sáng kiến này, những người thợ thổi thủy tinh đã được đào tạo để nhận ra các dấu hiệu mua bán cho hoạt động bất hợp pháp và cách họ có thể báo cáo hành vi đáng ngờ để bản thân không bị truy cứu trách nhiệm hình sự. Nhờ đó mà ngăn được việc tiếp cận những người hỗ trợ và công cụ cần thiết để sản xuất ma túy tổng hợp, với một ví dụ là một nhà kinh doanh thủy tinh lớn đã từ chối giao dịch với khách hàng bị nghi ngờ là sản xuất ma túy.

Do được triển khai thành công mà sáng kiến này đã được cánh sát tại các quốc gia khác nhân rộng nhằm nâng cao nhận thức cho các công ty quốc tế và trách nhiệm của họ theo quy định luật pháp Hà Lan, đồng thời phản ánh việc áp dụng các kỹ thuật SCP ở cấp địa phương nhằm phòng chống hoạt động buôn bán xuyên biên giới quy mô lớn.

Xây dựng chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp

Hợp tác

Chúng tôi đề xuất sự tham gia của các bên liên quan chủ chốt và xây dựng nguồn lực để hỗ trợ quá trình này. Các nội dung này có thể được tìm thấy trong phần **Các công cụ bổ sung**. Nếu không có nguồn lực để thực hiện tất cả các nghiên cứu cần thiết nhằm hiểu rõ hơn về bối cảnh của một hoạt động buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp thì quá trình này có thể được chia sẻ với một đối tác nghiên cứu để hỗ trợ thực hiện các bước từ 1 đến 3.

7. Braga, A., D. Weisburd, E. Waring, L. Mazerolle, W. Spelman and F. Gajewski. (1999). Problem-Oriented Policing in Violent Crime Places: A Randomized Controlled Experiment. *Criminology* 37(3):541-590. https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/30-braga_et_al-problem-oriented_policing_in_violent_crime_pl_0.pdf

8. Kleemans, E.R., Soudijn, M. R. J. & Weenink, A. (2010). Situational crime prevention and cross-border crime. In Clarke, R. & Tilley, N. (Eds.). (2010). *Situational Prevention of Organised Crimes* (1st ed.). Willan. <https://doi.org/10.4324/9781843929727> / https://www.researchgate.net/publication/260495302_Situational_crime_prevention_and_cross-border_crime

Hiểu về hoạt động bất hợp pháp

Bước 1
Xác định hoạt động bất hợp pháp

Bước 2
Mô tả tình huống hiện tại

Bước 3
Nâng cao hiểu biết về tình huống

Lặp đi lặp lại:

Các bước từ 1 đến 3 là quá trình lặp đi lặp lại trong đó thông tin bổ sung và bài học kinh nghiệm trong quá trình thực hiện được sử dụng để tinh chỉnh các bước trước đó. Ví dụ, sau khi hoàn thành Bước 3 thì cần phải chỉnh sửa kịch bản phạm tội (Bước 2) và xác định rõ ràng hơn hoạt động bất hợp pháp đang tập trung vào (Bước 1).

Bước 1: Xác định hoạt động bất hợp pháp

Một chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp nên hướng vào một **hoạt động bất hợp pháp cụ thể** liên quan đến **loài cụ thể** hoặc **sản phẩm cụ thể**⁹, theo quy định pháp luật của địa phương, quốc gia hoặc quốc tế. Hiểu biết về hoạt động bất hợp pháp càng chi tiết thì có thể điều chỉnh các biện pháp can thiệp tốt hơn. Các biện pháp can thiệp càng cụ thể thì càng có khả năng thành công trong việc ngăn chặn hoạt động bất hợp pháp.

Khi xem xét nên tập trung vào hoạt động bất hợp pháp nào, sẽ rất hữu ích nếu hiểu về khuôn khổ pháp luật trong nước và quốc tế và cấu phần nào của hoạt động đó là bất hợp pháp. Ví dụ, săn bắt một loài cụ thể có thể được coi là hợp pháp nếu có giấy phép, trong trường hợp đó, hoạt động bất hợp pháp có thể tập trung nhiều hơn vào giả mạo hồ sơ, giấy tờ. Cũng nên xem xét bối cảnh hình thành các quy định pháp luật liên quan, chẳng hạn như liệu các tập quán, phong tục đã được hoặc nên được đưa vào các quy định hay chưa, hay liệu các quy định pháp luật cần được cập nhật, sửa đổi hay không.

Bạn có thể nhận thấy rằng hoạt động bất hợp pháp được xác định sẽ khá chung chung ở giai đoạn đầu và sẽ cụ thể hơn khi bạn bắt đầu mô tả ở giai đoạn tiếp theo. Ví dụ, để bắt đầu, mục tiêu của bạn có thể khá quát là “Giảm buôn bán bất hợp pháp rùa Trung Á ở khu vực Trung Á”, và sau đó phát hiện ra rằng có nhiều loại hình buôn bán khác nhau, nhiều thương nhân và người tiêu thụ khác nhau, ví dụ như “Buôn bán trái phép rùa Trung Á từ Kazakhstan sang Nga” và “Đánh cắp trứng rùa Trung Á để thầy thuốc địa phương sử dụng ở Kyrgyzstan” và “Săn bắt rùa Trung Á trái phép để tiêu thụ thịt bởi những công nhân xây dựng Trung Quốc sống tại Tajikistan”. Mỗi hoạt động này có thể sẽ liên quan đến các bước khác nhau, con người khác nhau và địa điểm khác nhau. Do vậy, mỗi hoạt động cụ thể sẽ yêu cầu các biện pháp can thiệp riêng biệt.

Nếu hoạt động buôn bán bất hợp pháp mà bạn đang tập trung vào được thực hiện bởi các đối tượng khác nhau có mục tiêu khác nhau (ví dụ như các thợ săn địa phương và các thợ săn chuyên nghiệp khác cùng nhắm đến một loài để phục vụ cho các nhà hàng địa phương và để buôn bán xuyên biên giới), hoặc nếu các đối tượng khác nhau sử dụng các phương thức khác nhau để loại bỏ loài mục tiêu thì bạn có thể cần phân tích riêng đối với từng trường hợp hoặc lựa chọn tập trung vào trường hợp nào. Do đó, điều quan trọng là quyết định xem bạn sẽ tập trung vào hoạt động bất hợp pháp cụ thể nào và theo đó xác định hoạt động mục tiêu phù hợp. Bạn cũng có thể cần phải xem xét lại hoạt động bất hợp pháp đã được xác định khi bạn hoàn thành Bước 2 và Bước 3 nhằm cho phép bạn xem xét và điều chỉnh trọng tâm của mình.

Với mục đích của bộ công cụ này, chúng tôi sẽ sử dụng ví dụ sau: **Giảm tình trạng đánh bắt bất hợp pháp của các thợ săn chuyên nghiệp ngoài địa phương tại các khu bảo tồn trên dãy Trường Sơn, Việt Nam, khi kết thúc dự án.**¹⁰

Xác định hoạt động bất hợp pháp mục tiêu của bạn ở đây:

Hoạt động bất hợp pháp được xác định là...

Giảm tình trạng đánh bắt bất hợp pháp của các thợ săn chuyên nghiệp ngoài địa phương tại các khu bảo tồn trên dãy Trường Sơn, Việt Nam, khi kết thúc dự án.

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

9. Để phân tích về các động cơ phía sau việc sử dụng, hãy xem: Thomas-Walters et al. (2019). Motivations for the use and consumption of wildlife products. Conservation Practice and Policy, 35(2), 483-491. <https://doi.org/10.1111/cobi.13578>

10. Được chỉnh sửa từ Viollaz, J., Long, B., Trung, C.T. et al. (2021) Using crime script analysis to understand wildlife poaching in Vietnam. Ambio 50, 1378-1393. <https://doi.org/10.1007/s13280-020-01498-3>

Bước 2: Mô tả tình hình hiện tại

Để xây dựng chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp, đầu tiên, chúng ta cần hiểu đầy đủ về tình hình hiện tại, bao gồm hiểu về 1) các bước thực hiện, con người, địa điểm và thời gian liên quan đến hoạt động bất hợp pháp và 2) các biện pháp can thiệp hiện đang được thực hiện.

Kịch bản phạm tội

Để hiểu về hoạt động bất hợp pháp, đầu tiên chúng ta cần hiểu về chuỗi các sự kiện và các lựa chọn được thực hiện trước, trong và sau hoạt động bất hợp pháp đó. Điều này giúp chúng ta xác định được chi tiết giảm thiểu cơ hội tham gia vào hoạt động bất hợp pháp trong chuỗi các sự kiện này. Một cách để thực hiện được điều này là xây dựng kịch bản phạm tội.

Kịch bản phạm tội¹¹ là bản tường thuật từng bước các hoạt động và quá trình ra quyết định liên quan đến việc thực hiện một hành vi bất hợp pháp, bao gồm con người, địa điểm và thời gian có liên quan (**Bảng 1**). Kịch bản phạm tội phải bao gồm toàn bộ chuỗi hoạt động từ chuẩn bị (ví dụ như tìm người tham gia, nghiên cứu địa điểm, mua sắm công cụ, tài chính) và trước khi thực hiện hoạt động bất hợp pháp (ví dụ như di chuyển đến địa điểm, đặt bẫy, hối lộ các cá nhân cụ thể) cho đến thực hiện hoạt động bất hợp pháp (ví dụ như bắn hoặc bẫy mục tiêu) và sau khi hoạt động bất hợp pháp diễn ra (ví dụ như lột lông, rời khỏi hiện trường, chế biến, mua bán, rửa tiền)¹².

Bảng 1: Kịch bản phạm tội

► Giai đoạn	► Các bước	► Ở đâu/Địa điểm	► Khi nào/Thời gian	► Ai / Con người	► Nguồn
Chuẩn bị	1 Các bước được thực hiện để chuẩn bị cho hoạt động bất hợp pháp, ví dụ như tìm người tham gia	1 Địa điểm thực hoặc trực tuyến nơi diễn ra các bước của hoạt động bất hợp pháp	1 Thời gian trong ngày, tháng, năm hoặc mùa khi diễn ra các bước của hoạt động bất hợp pháp	1 Các đặc điểm của đối tượng và giới tính, dựa trên vai trò của họ trong hoạt động bất hợp pháp	1 Thông tin của bạn được thu thập như thế nào (ví dụ như phỏng vấn)
Trước hoạt động bất hợp pháp	1 Các bước được thực hiện ngay trước khi hoạt động bất hợp pháp diễn ra, ví dụ như vào khu vực bảo tồn				
Hoạt động bất hợp pháp	1 Thực hiện hoạt động bất hợp pháp, ví dụ như bắn/giết loài mục tiêu				
Sau hoạt động bất hợp pháp	1 Các bước được thực hiện sau khi hoàn thành hoạt động bất hợp pháp, ví dụ như rời khỏi hiện trường và bán loài mục tiêu cho chủ đầu mối thu mua				

Ghi chép nguồn thông tin ở từng giai đoạn (ví dụ như dữ liệu SMART, các bài báo, phỏng vấn cán bộ kiểm lâm, các nhóm thôn bản, v.v.) sẽ giúp bạn xây dựng cách thức giám sát và đánh giá biện pháp can thiệp đã chọn, củng cố những dữ liệu đã thu thập được.

Bạn có thể tìm thấy ví dụ về các kịch bản phạm tội hoàn chỉnh trong phần **Nhật ký săn trộm**¹³ và **Độc thêm**.

11. Cornish, D. B. (1994). The procedural analysis of offending and its relevance for situational prevention. *Crime Prevention Studies*, 3, 151–196. https://www.popcenter.org/sites/default/files/library/crimeprevention/volume_03/06_cornish-2.pdf

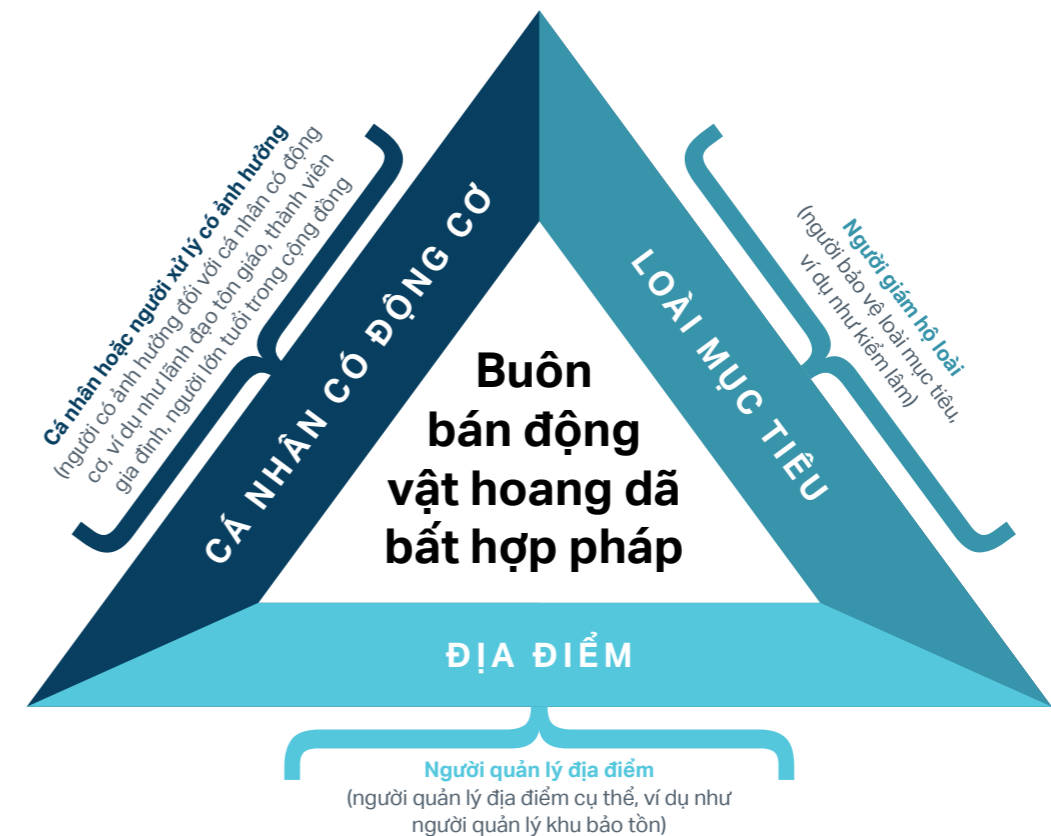
12. Tompson, L., & Chainey, S. (2011). Profiling illegal waste activity: Using crime scripts as a data collection and analytical strategy. *European Journal of Criminal Policy and Research*, 17(3), 179–201. <https://doi.org/10.1007/s10610-011-9146-y>

13. Lemieux, A.M. (2020). The poaching diaries: Crime scripting for wilderness problems. Volume 1. https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/the_poaching_diaries_vol_1_crime_scripting_for_wilderness_problems_lemieux_2020.pdf

Thông tin chung

Hiểu rõ cách hoạt động bất hợp pháp, hoặc hành vi phạm tội, xảy ra như thế nào sẽ rất hữu ích. Nhìn chung, hành vi phạm tội cần sự hội tụ về thời gian và không gian¹⁴ của một cá nhân có động cơ (ví dụ như thợ săn chuyên nghiệp ngoài địa phương), một mục tiêu phù hợp (ví dụ như cây hương) và không có người có năng lực giám hộ cho mục tiêu (tức là người bảo vệ loài), của một địa điểm (tức là người quản lý địa điểm) hoặc của một cá nhân có động cơ (tức là cá nhân hoặc người xử lý có ảnh hưởng) (Sơ đồ 1). Những nơi hội tụ này có thể được lập bản đồ để chỉ ra các điểm nóng¹⁵ tập trung hoạt động bất hợp pháp, và những nơi tạo điều kiện thuận lợi cho việc lập kế hoạch, trang bị và tuyển dụng ngoại phạm vi của hoạt động bất hợp pháp¹⁶. Cá nhân có động cơ được giả định là có lý trí và đưa ra quyết định dựa trên phân tích về chi phí và lợi ích, cũng như là bị ảnh hưởng hoặc bị thúc đẩy bởi môi trường trực tiếp¹⁷. Đối lại, điều này có nghĩa là tội phạm có thể được ngăn chặn bằng cách hướng những kẻ có động cơ phạm tội không đưa ra quyết định dẫn đến việc khai thác, kinh doanh, mua bán các mục tiêu tại một số thời điểm nhất định tại những địa điểm chính (trực tiếp hay trực tuyến) hoặc tại nơi tạo điều kiện thuận lợi cho việc này. Ví dụ như điều này có thể được thực hiện bằng cách áp dụng các biện pháp can thiệp làm tăng nguy cơ bị bắt.

Figure 1. Sơ đồ 1. Phân tích vấn đề¹⁸

14. Cohen, L. E., and Felson, M. (1979). Social change and crime rate trends: A routine activity approach. *American Sociological Review*, 44, 588–608. <http://faculty.washington.edu/matsueda/courses/587/readings/Cohen%20and%20Felson%201979%20Routine%20Activities.pdf>

15. Eck, J. E., and Weisburd, D. (Eds.) (1995). *Crime and place*. Crime Prevention Studies, Vol. 4. Monsey, NY: Criminal Justice Press. https://www.researchgate.net/publication/245815360_Crime_Places_in_Crime_Theory

16. Madensen, T.D., Herold, M., Hammer, M.G. and Christenson, B. (2017). Place-based investigations to disrupt crime place networks. *The Police Chief*. [https://www.theiacp.org/sites/default/files/Research%20Center/RIB-Place-Based-Investigations-to-Disrupt-Crime-Place-Networks\(1\).pdf](https://www.theiacp.org/sites/default/files/Research%20Center/RIB-Place-Based-Investigations-to-Disrupt-Crime-Place-Networks(1).pdf)

17. Wortley, R. K. (2008). Situational precipitators of crime. In R. Wortley & L. Mazerolle (Eds.), *Environmental criminology and crime analysis* (pp. 48–69). Portland, OR: Willan Publishing. <https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/1530193/1/Wortley%202017%20Situational%20Precipitators.pdf>

18. Adapted from Clarke, R. V. and Eck J. E. (2005). *Crime Analysis for Problem Solvers in 60 Small Steps*. Washington DC: Office of Community Orientated Policing Services. <https://cops.usdoj.gov/RIC/Publications/cops-w0047-pub.pdf>

Đối tượng tham gia

Để xây dựng kịch bản phạm tội, chúng tôi đề nghị nên làm việc với các bên liên quan chủ chốt có hiểu biết về các bước khác nhau liên quan đến hoạt động bất hợp pháp từ khi bắt đầu cho đến khi kết thúc. Các bên liên quan này có thể bao gồm, ví dụ như, cán bộ kiểm lâm, hướng dẫn viên, người dân bản địa và cộng đồng địa phương, đầu mối thu mua, người dân địa phương, nghiên cứu viên, lực lượng thực thi pháp luật, tòa án tư pháp, cơ sở cải huấn và các cá nhân đang hoặc đã tham gia hoạt động bất hợp pháp.

Đối với một số nhóm các bên liên quan, kịch bản phạm tội nên được xây dựng dưới hình thức hội thảo; **Công cụ 1: Cách xây dựng các biện pháp can thiệp dành cho điều phối viên** và bài trình bày dạng PowerPoint kèm theo có thể giúp bạn điều hành hội thảo này. Mặt khác, tiến hành phỏng vấn đơn hoặc theo nhóm nhỏ với các bên liên quan có thể phù hợp hơn trong một số trường hợp, và sau đó thu thập thông tin sau hội thảo Công cụ 1 thông qua một nhóm dự án chiến lược nhỏ hơn. **Công cụ 2: Cách mô tả tình hình hiện tại: hướng dẫn về các phương pháp nghiên cứu** đưa ra hướng dẫn về loại thông tin cần được thu thập khi phỏng vấn các bên liên quan.

Có thể hữu ích nếu hoàn thành phân tích các bên liên quan để xác định các cá nhân (nam giới và nữ giới) và tổ chức chủ chốt quan tâm đến, bị ảnh hưởng tích cực hoặc tiêu cực bởi hoạt động bất hợp pháp và các biện pháp can thiệp được đề xuất và tham gia vào bất kỳ biện pháp can thiệp hiện đang được thực hiện. Lưu ý xem xét ngôn ngữ phù hợp với từng nhóm các bên liên quan, đặc biệt là khi xác định khung của hoạt động bất hợp pháp.

Xây dựng kịch bản phạm tội

Để hoàn thành kịch bản phạm tội, cần phải thu thập thông tin hiện có. Cũng có thể cần thực hiện nghiên cứu nhằm xác định và giải quyết những lỗ hổng kiến thức. Sử dụng kết hợp nhiều nguồn thông tin có thể giúp phân tích thông tin và xây dựng hiểu biết về chuỗi các sự kiện xung quanh hoạt động bất hợp pháp.

Cụ thể, bạn cần trả lời các câu hỏi sau:

- Ai tham gia vào từng giai đoạn¹⁹? Yếu tố nào ảnh hưởng đến khả năng tham gia của họ? Các vai trò có khác nhau dựa trên giới tính không?
- Điều gì xảy ra ở mỗi giai đoạn? Giai đoạn cụ thể nào là cần thiết để buôn bán bất hợp pháp thành công? Điều gì là cần thiết để giai đoạn này diễn ra (ví dụ như kinh phí, nguồn lực, vv.)?
- Khi nào các hoạt động cụ thể có khả năng xảy ra (ví dụ như thời gian trong ngày, mùa, vv.)?
- Những biện pháp can thiệp hiện tại nào giải quyết hoạt động bất hợp pháp tại các giai đoạn cụ thể, và được thực hiện bởi bên liên quan nào?

Các phương pháp thu thập thông tin hữu ích bao gồm:

- Phỏng vấn các nguồn thông tin chính, ví dụ như cán bộ kiểm lâm, hướng dẫn viên, thương nhân, người dân địa phương, nghiên cứu viên, lực lượng thực thi pháp luật, người đang/đã phạm tội.
- Xem xét nguồn thông tin thứ cấp như là báo cáo của cảnh sát, hồ sơ của tòa án, phân tích tội phạm, dữ liệu giám sát sinh học, tài liệu học thuật.

19. Đối với các kiểu có ích, xem Phelps, J., Biggs, F. and Webb, E. (2016). Tools and terms for understanding illegal wildlife trade. *Frontiers in Ecology and the Environment*, 14(9). https://www.researchgate.net/publication/308487277_Tools_and_terms_for_understanding_illegal_wildlife_trade

Các phương pháp hữu ích để phân tích dữ liệu thu thập được bao gồm²⁰:

- Lập bản đồ dữ liệu về mặt địa lý để giúp hiểu về các địa điểm chính liên quan.
- Mã hóa dữ liệu định tính (ví dụ như từ các cuộc phỏng vấn) để xác định con người, địa điểm và thời gian liên quan.
- 'Phân tích 80/20'²¹ để giúp xác định con người, địa điểm và thời gian liên quan đến phần lớn hoạt động bất hợp pháp.

Lưu ý đảm bảo rằng dữ liệu được thu thập, chia sẻ và quản lý tuân theo quy định pháp luật quốc gia về bảo vệ dữ liệu và theo cách giảm thiểu nguy cơ gây hại cho những dữ liệu được liên kết với dữ liệu khác có tính chất nhạy cảm.

Hãy suy nghĩ về vai trò khác nhau của nam và nữ và đảm bảo rằng giới tính được ghi lại và được xem xét khi thu thập và phân tích dữ liệu.

20. Borrión, H. (2013). Quality assurance in crime scripting. *Crime Science*, 2(1), 6. <https://crimesciencejournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/2193-7680-2-6>

21. Clarke, R. V. and Eck J. E. (2005). *Crime Analysis for Problem Solvers in 60 Small Steps*. Washington DC: Office of Community Orientated Policing Services. <https://cops.usdoj.gov/RIC/Publications/cops-w0047-pub.pdf>

Bảng 2: Kịch bản của chuỗi sự kiện trước, trong và sau khi hoạt động bất hợp pháp được thực hiện

Giai đoạn	Các bước	Ở đâu/Địa điểm	Khi nào/Thời gian	Ai / Con người	Nguồn	
Chuẩn bị	<ul style="list-style-type: none"> • Tìm nhóm trên 4 người biết nhau • Di chuyển bằng xe máy, xe khách, tàu hỏa từ các tỉnh thành khác • Khi gần tới khu bảo tồn, đánh giá các điều kiện và mua đồ dùng tại địa phương (nếu có thể) • Thu thập thông tin về địa điểm loài từ các nhà hậu cần nam giới và người bán hàng nam giới trong khu vực • Tránh xung đột với các thợ săn nam giới địa phương để không báo cáo với chính quyền 	<ul style="list-style-type: none"> • Tỉnh nhà • Các làng bên ngoài khu bảo tồn • Cửa hàng cung cấp tại cộng đồng 	Không biết		<ul style="list-style-type: none"> • Các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương • Người bán hàng nam giới và nữ giới địa phương • Các nhà hậu cần nam giới trong khu vực • Người bán hàng nam giới • Thợ săn nam giới địa phương 	<p>Các nhóm tập trung bao gồm những người làm công tác nghiên cứu và bảo tồn là nam giới và nữ giới làm việc với cộng đồng</p> <p>Phỏng vấn với cán bộ kiểm lâm nam giới địa phương</p> <p>Phỏng vấn các thành viên nam giới và nữ giới trong cộng đồng</p>
Trước hoạt động bất hợp pháp	<ul style="list-style-type: none"> • Di chuyển trong đêm để tránh thợ săn địa phương, người dân địa phương và kiểm lâm • Đi vào khu bảo tồn trong đêm hoặc buổi tối vì thế họ không bị người dân hoặc kiểm lâm bắt gặp • Ở lại từ 3 đến 6 tháng • Sử dụng các tấm nhựa và vật dụng chống thấm nước để dựng trại • Dựng nơi trú ẩn chắc chắn và chống thấm nước hơn đôi hồi nhiều thời gian và công sức • Sử dụng kỹ năng đi rừng tuyệt vời và di dời trại thường xuyên để tránh bị phát hiện hoặc đến khi không còn động vật hoang dã để bắt 	<ul style="list-style-type: none"> • Khu bảo tồn 	<ul style="list-style-type: none"> • Buổi tối/ban đêm • Khoảng 3-6 tháng 	<ul style="list-style-type: none"> • Các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương 	<p>Các nhóm tập trung bao gồm những người làm công tác nghiên cứu và bảo tồn là nam giới và nữ giới làm việc với cộng đồng</p> <p>Phỏng vấn với cán bộ kiểm lâm nam giới địa phương</p> <p>Phỏng vấn các thành viên nam giới và nữ giới trong cộng đồng</p>	

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

Bảng 2: Tiếp theo

Giai đoạn	Các bước	Ở đâu/Địa điểm	Khi nào/Thời gian	Ai / Con người	Nguồn	
Hoạt động bất hợp pháp	<ul style="list-style-type: none"> • Đặt nhiều bẫy phức tạp ở xa trại • Ở lại trong khu bảo tồn cho đến khi hết gạo hoặc có nhiều sản phẩm • 1-2 người có thể ra khỏi khu bảo tồn trong khi vẫn dựng trại trong khu bảo tồn để bán sản phẩm cho các nhà hậu cần nam giới trong khu vực để kiếm tiền mua gạo và muối từ người dân địa phương • Ra khỏi khu bảo tồn 	<ul style="list-style-type: none"> • Khu bảo tồn • Chợ địa phương • Cửa hàng cung cấp tại cộng đồng 	Không biết		<ul style="list-style-type: none"> • Các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương • Các nhà hậu cần nam giới trong khu vực • Người dân địa phương nam giới và nữ giới • Người bán hàng nam giới và nữ giới tại cửa hàng địa phương 	<p>Các nhóm tập trung bao gồm những người làm công tác nghiên cứu và bảo tồn là nam giới và nữ giới làm việc với cộng đồng</p> <p>Phỏng vấn với cán bộ kiểm lâm nam giới địa phương</p> <p>Phỏng vấn các thành viên nam giới và nữ giới trong cộng đồng</p>
Sau hoạt động bất hợp pháp	<ul style="list-style-type: none"> • Hẹn gặp các nhà hậu cần nam giới trong khu vực để lấy hàng từ một địa điểm bí mật • Bán mọi thứ cho các nhà hậu cần nam giới trong khu vực, một phần trong mạng lưới lớn hơn • Giữ lại các mặt hàng nhỏ, đã qua chế biến và có giá trị cao cho riêng mình 	<ul style="list-style-type: none"> • Địa điểm bí mật 	Không biết		<ul style="list-style-type: none"> • Các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương • Các nhà hậu cần nam giới trong khu vực 	<p>Các nhóm tập trung bao gồm những người làm công tác nghiên cứu và bảo tồn là nam giới và nữ giới làm việc với cộng đồng</p> <p>Phỏng vấn với cán bộ kiểm lâm nam giới địa phương</p> <p>Phỏng vấn các thành viên nam giới và nữ giới trong cộng đồng</p>

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

Kiểm tra hiểu biết của bạn

Khi bạn hoàn thành bảng kịch bản phạm tội, sử dụng cột cuối cùng trong **Bảng 3** để xem xét liệu còn lỗ hổng kiến thức nào không và liệu có cần tiến hành nghiên cứu thêm không. Các biện pháp can thiệp SCP cần phải **cụ thể** và dựa trên phân tích kỹ lưỡng về hoạt động bất hợp pháp. Dựa trên kịch bản phạm tội đã hoàn thành, đánh giá xem liệu bạn có đủ hiểu biết về tình huống để có thể sử dụng SCP nhằm xây dựng các biện pháp can thiệp hay không.

Do hoạt động bất hợp pháp diễn ra phức tạp và thay đổi theo thời gian nên kịch bản phạm tội cần phải được rà soát như là một phần của công tác quản lý dự án thường nhật. Bằng cách ghi lại các nguồn thông tin, các thay đổi này có thể được thực hiện một cách có hệ thống.

Bảng 3: Đánh giá kiến thức hiện có trong chuỗi sự kiện xung quanh hoạt động bất hợp pháp

Giai đoạn		Lỗ hổng kiến thức	
Chuẩn bị	Các bước Ở đâu/Địa điểm Khi nào/Thời gian Ai / Con người Nguồn	Nhóm thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương được tập hợp khi nào và ở đâu và họ được lựa chọn như thế nào?	
Trước hoạt động bất hợp pháp		<p>Các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương di chuyển đến khu bảo tồn khi nào và như thế nào? Khi đến nơi và trước khi vào khu bảo tồn thì họ ở đâu?</p> <p>Các nhà hậu cần nam giới và người bán hàng nam giới trong khu vực đến từ đâu? Họ gặp nhóm thợ săn nam giới chuyên nghiệp bên ngoài ở đâu?</p>	
Hoạt động bất hợp pháp		<p>Họ đi vào được khu bảo tồn ở đâu và tại sao? Họ chọn những điểm này như thế nào?</p> <p>Họ đi vào và ở lại trong khu bảo tồn vào thời gian nào trong năm?</p> <p>Họ dựng trại ở đâu và tại sao chọn những điểm đó?</p> <p>Khi nào họ quyết định di dời trại và họ chọn điểm dựng trại tiếp theo như thế nào?</p> <p>Họ đặt bẫy ở đâu và khi nào? Họ xác định địa điểm đặt bẫy như thế nào?</p>	
Sau hoạt động bất hợp pháp		<p>Các thợ săn chuyên nghiệp ngoài địa phương mua gạo và muối ở đâu và khi nào?</p> <p>Họ gặp các nhà hậu cần nam giới trong khu vực khi nào? Họ sắp xếp các cuộc gặp như thế nào và họ gặp nhau tại đâu?</p> <p>Khi nào thì các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương rời khỏi khu bảo tồn và gặp các nhà hậu cần nam giới trong khu vực? Họ chọn địa điểm gặp gỡ như thế nào?</p>	
		<p>Các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương liên hệ với các nhà hậu cần nam giới trong khu vực như thế nào? Có phải được sắp xếp trước không?</p> <p>Địa điểm bí mật ở đâu? Địa điểm này được chọn như thế nào?</p> <p>Các nhà hậu cần nam giới trong khu vực vận chuyển hàng hóa đến địa điểm tiếp theo như thế nào?</p> <p>Các thợ săn nam giới chuyên nghiệp ngoài địa phương giữ lại loại mặt hàng nào và tại sao? Họ che giấu chúng khi quay trở về nhà như thế nào?</p>	

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

Hiểu về các biện pháp can thiệp hiện tại

Khi hoàn thành kịch bản phạm tội, bạn có thể ghi lại các biện pháp can thiệp hiện tại cho hoạt động bất hợp pháp trong đó. Hãy rõ ràng về các giai đoạn của kịch bản, con người, địa điểm và thời gian mà biện pháp can thiệp có ảnh hưởng.

Nhằm đảm bảo rằng bạn nắm bắt được tất cả các biện pháp can thiệp liên quan, chúng tôi đề nghị trước tiên liệt kê tất cả các bên liên quan và sau đó liệt kê từng hoạt động mà họ đang thực hiện (**Bảng 4**).

Nếu chia sẻ thông tin hoạt động nhạy cảm thì cần phải tuân theo các quy định quản lý thông tin nghiêm ngặt.

Bảng 4: Danh sách các biện pháp can thiệp hiện tại

Các bên liên quan	Biện pháp can thiệp hiện tại
VD: Đội tuần tra kiểm lâm	VD: Theo dõi các đường mòn hiện có (các đường mòn cũ của thợ săn) gần các dòng suối
VD: Các nhóm thanh niên Việt Nam	VD: Xác định các thợ săn địa phương và gia đình của họ, và hỗ trợ họ trong các nhu cầu sinh hoạt hàng ngày trong khi nói với họ về niềm đam mê bảo tồn, với mục đích khuyến khích họ dừng săn bắn

Xây dựng các biện pháp can thiệp có mục tiêu

Bước 4

Xây dựng và hoàn thiện các biện pháp can thiệp

Bước 5

Ưu tiên các biện pháp can thiệp

Bước 4: Xây dựng các biện pháp can thiệp có mục tiêu

Khi đã có hiểu biết toàn diện về tình huống, bạn có thể bắt đầu xây dựng chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp nhằm giảm thiểu cơ hội cho các cá nhân có động cơ tham gia vào hoạt động bất hợp pháp. Đầu tiên là tinh chỉnh các biện pháp can thiệp hiện tại và xây dựng các biện pháp can thiệp mới, cung cấp một loạt các phản ứng có thể có. Tiếp theo là ưu tiên chiến lược bằng cách sử dụng SCP để lựa chọn các biện pháp can thiệp có tác động mạnh nhất và cũng tính đến mức độ phù hợp của chiến lược với tổ chức của bạn.

Đối tượng tham gia

Chúng tôi đề nghị nên hợp tác với các bên liên quan chủ chốt có hiểu biết về tình huống và/hoặc có vai trò trong việc thực hiện chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp. Có thể bao gồm các bên liên quan được xác định trong **Bảng 4**, như là cán bộ kiểm lâm, lực lượng thực thi pháp luật, cán bộ công chức địa phương, nhân viên bảo tồn và nhân viên các tổ chức phi chính phủ, các nhóm dân sự xã hội địa phương. Chúng tôi đề nghị nên xây dựng các biện pháp can thiệp thông qua hội thảo, hoặc tùy theo cách thích hợp nhất dựa trên mối quan hệ trong và giữa các nhóm bên liên quan; **Công cụ 3: Cách xây dựng các biện pháp can thiệp dành cho điều phối viên** và bài trình bày dạng PowerPoint đính kèm có thể giúp bạn điều hành hội thảo này.

Rà soát và hoàn thiện các biện pháp can thiệp hiện có dựa trên hiểu biết hiện tại

Bước thứ nhất là rà soát và hoàn thiện các biện pháp can thiệp hiện tại trên cơ sở kịch bản phạm tội đã hoàn thiện. Đối với hoạt động của từng bên liên quan riêng rẽ như được liệt kê trong **Bảng 4** (tức là các biện pháp can thiệp hiện tại), hãy đánh giá và ghi lại (các) giai đoạn nào của kịch bản được giải quyết (bao gồm chuẩn bị, trước hoạt động bất hợp pháp, hoạt động bất hợp pháp và/hoặc sau hoạt động bất hợp pháp) bằng cách đánh dấu vào các ô có liên quan trong cột "các giai đoạn của kịch bản phạm tội" của **Bảng 5** dưới đây. Trong cùng một cột, hãy liệt kê con người, địa điểm và thời gian mà các biện pháp can thiệp hướng đến. Thảo luận về mức độ thích hợp của các biện pháp can thiệp hiện tại đối với hoạt động bất hợp pháp được xác định và các biện pháp này có thể được mở rộng, sửa đổi hoặc điều chỉnh tốt hơn như thế nào (ví dụ như địa điểm, thời gian và con người). Khi có thể và sẵn có, hãy ghi lại bất kỳ bằng chứng nào cho thấy hiệu quả của từng biện pháp can thiệp hiện tại. Ghi lại cách thức mà các biện pháp can thiệp hiện tại có thể được tinh chỉnh dựa trên kịch bản phạm tội (cụ thể là hiểu biết về tình huống) vào cột cuối cùng của **Bảng 5**.

Bảng 5: Phân tích các biện pháp can thiệp hiện tại đối với hoạt động bất hợp pháp

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

Các bên liên quan	Biện pháp can thiệp hiện tại	Giai đoạn trong kịch bản phạm tội	Biện pháp can thiệp điều chỉnh đề xuất (và lý do vì sao)
VD: các nhóm thanh niên Việt Nam	VD: Xác định các thợ săn địa phương và gia đình của họ, và hỗ trợ họ trong các nhu cầu sinh hoạt hàng ngày trong khi nói với họ về niềm đam mê bảo tồn, với mục đích khuyến khích họ dừng săn bắn	☒ Chuẩn bị Con người: thợ săn địa phương Địa điểm: cộng đồng địa phương ngoài khu bảo tồn Thời gian: ☐ Trước hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: ☐ Hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: ☐ Sau hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian:	VD: Xác định những người bán hàng ở chợ địa phương và gia đình của họ, và hỗ trợ nhu cầu sinh hoạt hàng ngày của họ trong khi nói với họ về đam mê bảo tồn nhằm ngăn người dân địa phương hỗ trợ thợ săn ngoài địa phương (Kịch bản phạm tội xác định rằng thợ săn ngoài địa phương mua gạo và muối từ các khu chợ địa phương. Việc điều chỉnh giúp loại bỏ sự hỗ trợ gián tiếp từ người dân/cộng đồng địa phương mà đã cho phép thợ săn bên ngoài tiếp tục ở lại trong khu bảo tồn một thời gian dài)
VD: nhóm tuần tra kiểm lâm	VD: Theo dõi các đường mòn hiện có (các đường mòn cũ của thợ săn) gần các dòng suối	☐ Chuẩn bị Con người: Địa điểm: Thời gian: ☐ Trước hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: ☐ Hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: ☐ Sau hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian:	VD: Giám sát vùng tiếp giáp ranh giới của khu bảo tồn và các điểm ra/vào chính (Kịch bản phạm tội cho thấy thợ săn chuyên nghiệp ngoài địa phương là những hoa tiêu có kinh nghiệm, thường xuyên đi lại trong khu bảo tồn, săn bắt cách xa khu trại. Việc điều chỉnh giúp tập trung nỗ lực tuần tra để tối đa hóa việc bắt gặp thợ săn bên ngoài khi họ ra, vào khu bảo tồn)

Tiếp theo, xác định xem có bất kỳ lĩnh vực nào trong kịch bản đang thiếu các biện pháp can thiệp, và ghi chú xuống bên dưới. Sau đó, có thể tập trung vào con người, địa điểm và các giai đoạn của kịch bản mà hiện chưa được nhắm tới khi xây dựng các biện pháp can thiệp SCP.

Bảng 6: Các giai đoạn trong kịch bản phạm tội đang thiếu các biện pháp can thiệp

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

(Các) giai đoạn nào trong kịch bản phạm tội KHÔNG được giải quyết bằng các biện pháp can thiệp hiện tại?				
Đánh dấu vào (các) giai đoạn KHÔNG được giải quyết	Chuẩn bị	Trước hoạt động bất hợp pháp	Hoạt động bất hợp pháp	Sau hoạt động bất hợp pháp
	X	□	□	X
Liệt kê tất cả con người, địa điểm và thời gian trong mỗi giai đoạn KHÔNG được giải quyết bằng các biện pháp can thiệp hiện tại:				
Con người	<ul style="list-style-type: none"> • Chủ cửa hàng • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • Chủ quán bia hơi • •
Địa điểm	<ul style="list-style-type: none"> • Nơi bán bẫy • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • Quán bia hơi • •
Thời gian	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • •

Hiểu về 25 kỹ thuật của phòng ngừa tình huống phạm tội

Trước khi chuyển sang bước tiếp theo, cần làm quen với 25 kỹ thuật²² của phòng ngừa tình huống phạm tội (**Bảng 7**). Các kỹ thuật này, được phân loại thành 5 cột, nhằm mục đích **giảm thiểu các cơ hội** cho một cá nhân tham gia vào hoạt động bất hợp pháp. Khi sử dụng kết hợp các kỹ thuật từ mỗi cột (tức là từ từng cột) thì các cá nhân có động cơ tham gia vào hoạt động bất hợp pháp sẽ thấy:

- khó khăn hơn
- rủi ro hơn
- ít lợi ích hơn
- ít kích thích hơn, và
- ít có thể được bào chữa hơn

22. Cornish, D., and Clarke, R. (2003). Opportunities, precipitators, and criminal decisions: A reply to Wortley's critique of situational crime prevention. In M. Smith and D. Cornish (Eds.), Theory for practice in situational crime prevention, 41-96. Monsey, NY: Criminal Justice. https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/Responses/crime_prevention/PDFs/Cornish&Clarke.pdf

Bảng 7: 25 kỹ thuật của phòng ngừa tình huống phạm tội*

A. Tăng nỗ lực cần thiết cho các cá nhân khi tham gia vào hoạt động bất hợp pháp	B. Tăng rủi ro cho các cá nhân khi tham gia vào hoạt động bất hợp pháp	C. Giảm lợi ích cho các cá nhân khi tham gia hoạt động bất hợp pháp	D. Giảm sự kích thích cho các cá nhân khi tham gia hoạt động bất hợp pháp	E. Loại bỏ lý do bào chữa cho các cá nhân khi tham gia vào hoạt động bất hợp pháp
<p>1. Làm cho việc khai thác toàn bộ hoặc bộ phận của loài mục tiêu khó khăn hơn</p> <p>Ví dụ như quản lý việc tiếp cận kho tàng vật, vòng cổ cho phép thoát khỏi bẫy kim loại</p>	<p>6. Tăng sự hiện diện thực tế hoặc nhận thức về sự hiện diện của những người giám hộ</p> <p>Ví dụ như quản lý cộng đồng, vòng cổ GPS, “cảnh phòng xóm phố” nhằm nâng cao tinh thần cảnh giác của người dân và tăng cường nguồn lực báo cáo, các đoàn thể thanh niên ủng hộ bảo tồn</p>	<p>11. Che giấu vị trí loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như tránh cung cấp dữ liệu về vị trí cho những tội phạm tiềm năng, giữ bí mật về địa điểm kho tàng vật</p>	<p>16. Tìm cách loại bỏ các yếu tố gây căng thẳng trực tiếp dẫn tới hoạt động bất hợp pháp</p> <p>Ví dụ như cung cấp thể căn cước cho các thành viên cộng đồng, những người già/niên có quyền tiếp cận các khu bảo tồn để họ không bị kiểm soát chặn lại, cung cấp hệ thống bảo hiểm</p>	<p>21. Đặt ra các quy định về sử dụng bền vững loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như các Bên bán ghi nhớ, cập nhật các quy định về động vật hoang dã, thiết lập các quyền được công nhận theo pháp luật – bao gồm giao quyền sử dụng đất – cho cộng đồng địa phương nhằm sử dụng bền vững, quản lý và hưởng lợi từ động vật hoang dã</p>
<p>2. Kiểm soát việc tiếp cận những nơi có loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như làm hàng rào, giẫy phép và kiểm tra lối vào các khu bảo tồn, truy cập an toàn vào các kho tàng vật, quy định/quy trình cấp cảng</p>	<p>7. Làm cho các cá nhân khó cảm thấy không bị chú ý</p> <p>Ví dụ như các tuyến đường du lịch qua các điểm nóng đã biết, các tấm biển ghi đường dây nóng/ ứng dụng báo cáo, hỗ trợ những người tố giác</p>	<p>12. Loại bỏ loài mục tiêu, bộ phận hoặc dẫn xuất của loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như cura sừng tê giác, tiêu hủy tang vật, cải thiện quản lý tịch thu, chuyển vị, bảo tồn ngoại vi</p>	<p>17. Tránh các xung đột gây nên hành vi bất hợp pháp</p> <p>Ví dụ như hàng rào điện, bãi quây, mương rãnh, hệ thống cảnh báo sớm và phản ứng nhanh, phát triển cơ sở hạ tầng và sử dụng đất thân thiện với động vật hoang dã, các cộng đồng được đào tạo về giảm thiểu xung đột với động vật hoang dã, liên lạc thường xuyên giữa lãnh đạo khu bảo tồn và cộng đồng</p>	<p>22. Công bố, thông báo các hướng dẫn, quy định để các cá nhân nhận thức được</p> <p>Ví dụ như biển báo, băng thông báo, chiến dịch nâng cao nhận thức cộng đồng</p>
<p>3. Kiểm tra việc đưa loài mục tiêu ra ngoài</p> <p>Ví dụ như sử dụng chó nghiệp vụ/ kiểm tra tại biên giới, quy định/quy trình xuất cảng, các trạm kiểm tra quanh các khu bảo tồn</p>	<p>8. Làm cho các cá nhân dễ bị nhận diện hơn</p> <p>Ví dụ như đầu đọc biển số xe tự động ở những bãi đỗ xe trên đường, CCTV/camera cho phép nhận dạng khuôn mặt</p>	<p>13. Hỗ trợ nhận dạng loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như kiểm tra ADN, tạo điều kiện cho người dân nhận dạng loài mục tiêu, cơ sở dữ liệu về hình ảnh hồ, cải thiện dán nhãn cho các sản phẩm có nguồn gốc hợp pháp</p>	<p>18. Giảm sự cám dỗ sử dụng loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như các loại protein thay thế có thể tiếp cận được hoặc các nguồn protein đáng tin cậy, các nguồn thu nhập bền vững, giáo dục về lây truyền bệnh từ động vật sang người và các rủi ro về sức khỏe</p>	<p>23. Cảnh báo tại những địa điểm và thời điểm quan trọng</p> <p>Ví dụ như yêu cầu khai báo tại hải quan, cảnh báo và tin nhắn tại sân bay, tuân thủ quy định khi vào các khu bảo tồn, tin nhắn trên thị trường thực và trực tuyến</p>
<p>4. Làm chệch hướng hoặc chuyển hướng các cá nhân khỏi loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như các trạm kiểm tra di động trên đường, phong tỏa đường phố, kiểm tra hải quan tự động</p>	<p>9. Hợp tác với những người quản lý hoặc giám sát những địa điểm cụ thể, chiến lược</p> <p>Ví dụ như thu hút sự tham gia của những người vận chuyển, chủ đất/công ty, hiệp hội thương mại/người quản lý hội chợ thương mại, hiệp hội thương mại thịt thú rừng, ngân hàng, cơ sở nuôi nhốt</p>	<p>14. Phá vỡ thị trường thực và trực tuyến cho loài mục tiêu</p> <p>Ví dụ như giám sát quảng cáo và mua bán trên thị trường thực và trực tuyến, các chuyên kiểm tra có chủ đích đến các gia đình chợ sần, cấm buôn bán các loài nguy cấp</p>	<p>19. Ngăn ảnh hưởng tiêu cực và khuyến khích ảnh hưởng tích cực từ áp lực ngang hàng</p> <p>Ví dụ như các câu lạc bộ sinh thái, truyền thông thay đổi hành vi xã hội, các biện pháp phòng chống tham nhũng, thu hút các nhà lãnh đạo tôn giáo</p>	<p>24. Giúp các cá nhân tuân thủ các quy định dễ dàng hơn</p> <p>Ví dụ như cho phép sản bán có kiểm soát, hợp pháp hóa sử dụng bền vững, cân nhắc các quy định/quy tắc truyền thống, thúc đẩy các lựa chọn thay thế bền vững</p>
<p>5. Kiểm soát các công cụ và vũ khí được sử dụng cho hoạt động bất hợp pháp</p> <p>Ví dụ như hạn chế việc mua bán/sử hữu công khai các công cụ săn bắn, cấp phép sử dụng súng, quy định về máy móc được sử dụng trong xử lý các bộ phận của động vật hoang dã</p>	<p>10. Tăng cường thực thi pháp luật chính thức,</p> <p>Ví dụ như máy dò súng, tuần tra cộng đồng chung, các đơn vị điều tra tài chính, cán bộ hải quan được đào tạo về buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp, kiểm tra bởi thanh tra y tế, tuần tra của cán bộ kiểm lâm</p>	<p>15. Ngăn chặn các cá nhân thu lợi từ hoạt động bất hợp pháp</p> <p>Ví dụ như nhuộm sừng tê giác, tịch thu, điều tra tài chính để thu giữ tài sản/làm gián đoạn dòng chảy tài chính/chống tham nhũng</p>	<p>20. Ngăn cản việc làm theo những kẻ săn trộm, buôn lậu hoặc tiêu thụ</p> <p>Ví dụ như không chia sẻ lợi nhuận giữa cộng đồng với những kẻ săn trộm, đưa tin trên phương tiện truyền thông về việc kết án thành công, ngăn chặn người dùng mạng xã hội quảng bá việc sử dụng động vật hoang dã bất hợp pháp, loại bỏ thông tin về giá trị thương mại của các loài trong các bài báo</p>	<p>25. Kiểm soát ma túy và đồ uống có cồn</p> <p>Ví dụ như hạn chế cung cấp thuốc giảm đau có chất gây nghiện cho những kẻ khai thác gỗ bất hợp pháp để họ không thể đốn hạ cây liên tục trong thời gian dài</p>

*25 kỹ thuật này đã được chỉnh sửa từ cách viết ban đầu để phù hợp với bối cảnh buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp và có thể tiếp cận

Xem xét các biện pháp can thiệp hiện tại dựa trên 25 kỹ thuật của SCP

Mục tiêu của bài tập tiếp theo này là hiểu được kỹ thuật nào trong số 25 kỹ thuật của SCP được sử dụng bởi các biện pháp can thiệp như đã được liệt kê tại **Bảng 4**.

Bắt đầu bằng cách xem xét và đảm bảo rằng bạn hiểu được **Bảng 7**. Tiếp theo, sử dụng **Bảng 8**, vạch ra vị trí các biện pháp can thiệp mà bạn đã liệt kê trong **Bảng 4** phù hợp với 25 kỹ thuật của SCP (X). Nếu có thể, hãy lặp lại bài tập này để có được phiên bản hoàn chỉnh của các biện pháp can thiệp (X). Một số biện pháp can thiệp có thể sử dụng nhiều hơn một kỹ thuật (ví dụ như đào tạo cho lực lượng biên phòng để xác định được sản phẩm bất hợp pháp sử dụng kỹ thuật **3(A)**, **Kiểm tra việc đưa loài mục tiêu ra ngoài** và **9(B)**, **Hợp tác với những người quản lý các địa điểm chiến lược**. Trong trường hợp này, hãy cố gắng quyết định kỹ thuật nào phù hợp nhất với biện pháp can thiệp. Bạn có thể sử dụng **Công cụ 4** Cách xây dựng các biện pháp can thiệp có mục tiêu: trả lời danh sách câu hỏi để giúp đưa ra quyết định xem biện pháp can thiệp sử dụng kỹ thuật nào trong số 25 kỹ thuật.

Cuối cùng, rà soát lại bảng và xác định xem còn bất kỳ khoảng trống nào không. Ví dụ, nếu bạn chỉ tìm cách tăng nỗ lực và rủi ro thì hãy thử thách bản thân nghĩ ra cách giảm lợi ích hoặc sự kích thích. Ở bước này bạn muốn phân tích xem liệu các biện pháp can thiệp hiện tại có phụ thuộc nhiều vào và áp dụng các kỹ thuật tương tự hay không, ví dụ các biện pháp can thiệp chỉ sử dụng kỹ thuật **10(B)**. Tăng cường thực thi pháp luật chính thức trong cột **TĂNG RỦI RO**. Ghi lại xem liệu các bên liên quan khác có nghĩ ra biện pháp can thiệp điền vào những khoảng trống này hay không, nếu không được xác định trong **Bảng 4**.

Bảng 8: Lập bản đồ các biện pháp can thiệp dựa trên 25 kỹ thuật của SCP

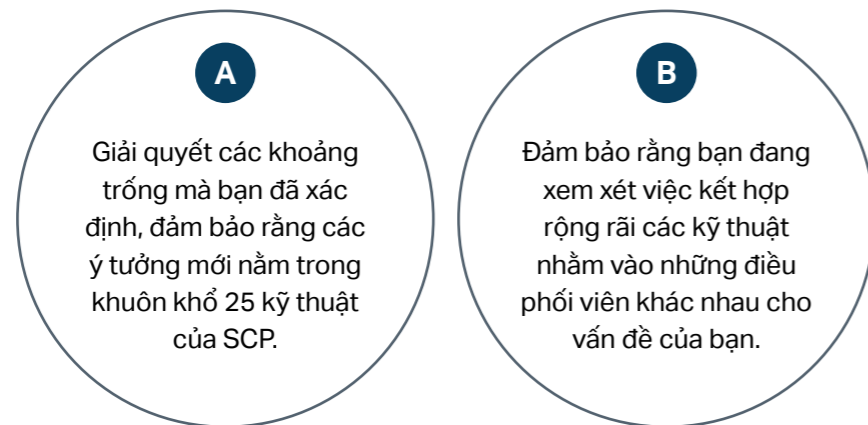
A. Tăng nỗ lực	B. Tăng rủi ro	C. Giảm lợi ích	D. Giảm kích thích	E. Loại bỏ lời bào chữa
1. ☐	6. ☒	11. ☐	16. ☐	21. ☐
2. ☒	7. ☐	12. ☐	17. ☐	22. ☐
3. ☒	8. ☐	13. ☐	18. ☐	23. ☐
4. ☐	9. ☒	14. ☐	19. ☐	24. ☐
5. ☒	10. ☐	15. ☐	20. ☐	25. ☐
Cột nào KHÔNG được giải quyết bằng cách biện pháp can thiệp hiện tại				
A. ☒	B. ☐	C. ☒	D. ☒	E. ☒

Đưa ra ý tưởng về các biện pháp can thiệp mới khả thi

Hãy dành một chút thời gian để xem lại tiến trình. Cho đến nay, bạn đã:

- Xác định rõ ràng hoạt động bất hợp pháp mà bạn muốn giải quyết sử dụng SCP.
- Xây dựng một kịch bản phạm tội chi tiết (**Bảng 2**) và xác định lỗ hổng về kiến thức (**Bảng 3**).
- Liệt kê các biện pháp can thiệp hiện có (**Bảng 4**) và chỉnh sửa các biện pháp này bằng cách so sánh với kịch bản phạm tội (**Bảng 5**).
- Xác định các lĩnh vực trong kịch bản mà hiện đang thiếu các biện pháp can thiệp (**Bảng 6**).
- Lập bản đồ các biện pháp can thiệp hiện tại dựa trên 25 kỹ thuật của SCP để xem các biện pháp can thiệp này toàn diện và có phạm vi rộng như thế nào, và so sánh với các biện pháp can thiệp tinh chỉnh được đề xuất (**Bảng 8**).
- Xác định kỹ thuật nào trong số 25 kỹ thuật, và cột, của SCP mà chưa được các biện pháp can thiệp hiện tại sử dụng (**Bảng 8**).

Mục tiêu tiếp theo của bạn là nghĩ ra những ý tưởng sáng tạo cho các biện pháp can thiệp nhằm:

Nhìn vào **Bảng 8** và 25 kỹ thuật của SCP, có kỹ thuật nào không được sử dụng trong các biện pháp can thiệp hiện tại không? Nếu có, hãy bổ sung vào **Bảng 9**. Bạn có nghĩ ra các biện pháp can thiệp khả thi đối với từng kỹ thuật chưa được sử dụng không? Để giúp bạn làm việc này, hãy làm theo những gợi ý phía dưới. Khi ý tưởng về biện pháp can thiệp mới xuất hiện trong các thảo luận của bạn thì hãy thêm các ý tưởng này vào các đầu mục kỹ thuật liên quan trong **Bảng 9**. Ở giai đoạn này, hãy thêm mọi thứ bạn có thể nghĩ đến.

Hãy nhớ cung cấp thông tin cụ thể về con người, địa điểm và thời gian là mục tiêu của các biện pháp can thiệp – các biện pháp can thiệp phải luôn được điều chỉnh cho phù hợp với hoạt động bất hợp pháp mục tiêu.

Một số ý tưởng gợi ý:

- Suy nghĩ về tất cả con người, địa điểm và thời gian liên quan đến hoạt động bất hợp pháp (đã được xác định trong kịch bản phạm tội tại **Bảng 2**) bạn sử dụng các kỹ thuật trong **Bảng 9** để giải quyết các vấn đề này như thế nào?
- Đối với mỗi giai đoạn đã được phác thảo trong kịch bản phạm tội, bạn có nghĩ đến bất kỳ biện pháp can thiệp nào đối với các giai đoạn này không, tập trung chủ yếu vào các kỹ thuật chưa được sử dụng trong bất kỳ biện pháp can thiệp hiện tại nào.
- Thử suy nghĩ từ quan điểm của những đối tượng khác nhau được xác định trong kịch bản phạm tội và được phác thảo trong phân tích tội phạm (**Sơ đồ 1**). Sử dụng ví dụ về bẫy ở Việt Nam, có thể suy nghĩ từ quan điểm của các thợ săn chuyên nghiệp ngoài địa phương, thợ săn địa phương, nhân viên ngành hậu cần trong khu vực, người bán hàng tại cửa hàng địa phương, cán bộ kiểm lâm, thành viên đoàn thanh niên, vv.

Ví dụ, nếu nhìn vào cột **GIẢM LỢI ÍCH**, kỹ thuật **13(C)**. Kiểm tra việc đưa loài mục tiêu ra ngoài, bạn có thể nghĩ đến:

- Điều gì sẽ khiến **thợ săn chuyên nghiệp ngoài địa phương** khó che dấu danh tính loài mục tiêu?
- Điều gì sẽ khiến **người môi giới trong khu vực** khó bỏ qua rằng loài này được bảo vệ và do đó lựa chọn không buôn bán loài đó?
- Điều gì sẽ khiến **người bán hàng tại cửa hàng địa phương** dễ dàng nhận ra loài mục tiêu và báo cáo về loài này?
- Xem xét các ví dụ về các biện pháp can thiệp được sử dụng trong một hoạt động bất hợp pháp liên quan. Các biện pháp này có hiệu quả trong bối cảnh này hay không? Hoặc nếu các biện pháp này được điều chỉnh thì có hiệu quả không?

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

Bảng 9: Ý tưởng về các biện pháp can thiệp mới

Liệt kê các ý tưởng tại đây:	
8. Làm cho các cá nhân dễ nhận diện hơn	14. Phá vỡ thị trường thực và ảo cho loài mục tiêu
Yêu cầu lưu trữ hồ sơ về việc ai mua gì, ở đâu, và với số lượng bao nhiêu đối với các nguyên liệu được sử dụng để làm bẫy.	Cán bộ kiểm lâm hiếm khi và thường xuyên thăm và giám sát nhằm ngăn chặn chủ sở hữu bán và cho phép khách hàng tiêu thụ thịt động vật hoang dã tại chỗ
{CHÈN TIÊU ĐỀ CỦA KỸ THUẬT}	{CHÈN TIÊU ĐỀ CỦA KỸ THUẬT}
...	...
{CHÈN TIÊU ĐỀ CỦA KỸ THUẬT}	{CHÈN TIÊU ĐỀ CỦA KỸ THUẬT}
...	...

Bước 5: Ưu tiên các biện pháp can thiệp

Khi bạn có danh sách các biện pháp can thiệp được đề xuất dựa trên 25 kỹ thuật của SCP thì cần phải xem xét mức độ ưu tiên của các biện pháp đó. Để làm điều này bạn cần:

- Xếp hạng các biện pháp can thiệp dựa trên tính khả thi và khả năng đạt được tác động dự kiến của các biện pháp đó;
- Ưu tiên các biện pháp mang tính chiến lược và phù hợp nhất để tổ chức của bạn để thực hiện (hoặc hỗ trợ các bên liên quan khác thực hiện).

Cân nhắc mức độ rủi ro của mỗi biện pháp can thiệp (ví dụ như rủi ro đạo đức, rủi ro thể chế, v.v.), sự phù hợp về văn hóa và các hậu quả tiềm ẩn ngoài ý muốn liên quan đến các biện pháp can thiệp (ví dụ như phản ứng dữ dội tiềm tàng, sự thay thế các hoạt động bất hợp pháp).

Xem xét liệu các biện pháp can thiệp này có đang được các bên liên quan trong khu vực thực hiện hay không để tránh trùng lặp các nỗ lực. Bạn cũng sẽ bắt đầu suy nghĩ về các nguồn lực và quan hệ đối tác cần thiết cho các hoạt động đang diễn ra hoặc các hoạt động trong tương lai.

Để giúp ưu tiên các biện pháp mang tính chiến lược phù hợp nhất với tổ chức, bạn có thể tham khảo cách phân tích SWOC (tức là xem xét Điểm mạnh và Điểm yếu của tổ chức cũng như Cơ hội và Thách thức bên ngoài), hoặc hoàn thành một phân tích trước khi bắt đầu bài tập này.

Xếp hạng các biện pháp can thiệp

Việc thực hiện **một loạt các kỹ thuật** trong 5 cột của SCP làm tăng khả năng rằng chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp của bạn sẽ có tác động. Do vậy, bạn nên đặt mục tiêu là chiến lược của mình phải bao gồm một loạt các biện pháp can thiệp để tránh lặp lại các kỹ thuật tương tự.

Để xếp hạng các biện pháp can thiệp, thảo luận về hiệu quả của mỗi biện pháp, kỹ thuật nào được áp dụng và các cá nhân tham gia vào hoạt động bất hợp pháp có thể thay đổi hành vi như thế nào. Để thực hiện được việc này, bạn cần tham khảo danh sách các câu hỏi trong **Công cụ 4**, tự hỏi xem liệu mỗi can thiệp sẽ:

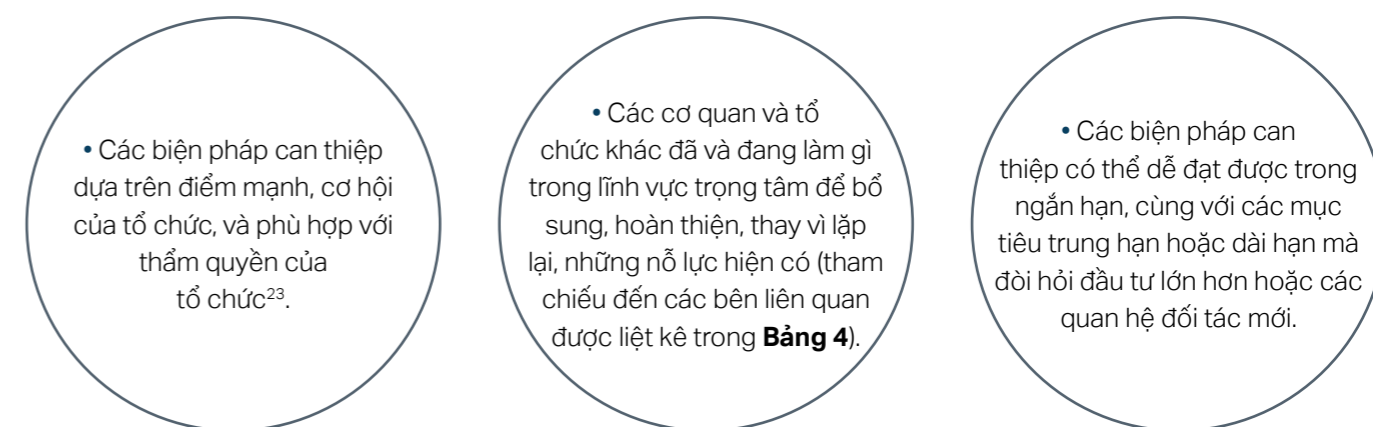

Ví dụ, trong khi **10(B). Tăng cường thực thi pháp luật chính thức** có thể là một phần trong phản ứng đối với đánh bắt bất hợp pháp của các thợ săn chuyên nghiệp thì các biện pháp can thiệp không chỉ đề cập đến một kỹ thuật mà phải liên quan đến các kỹ thuật trong các cột khác.

Tham khảo **Bảng 6**, hãy thử thách bản thân xem bạn có thể tìm ra các kỹ thuật thích hợp trong cả 5 cột hay không. Cân nhắc xem các kỹ thuật này có thể tác động đến việc ra quyết định và bất kỳ hậu quả không mong muốn như thế nào. Ghi lại các biện pháp can thiệp được xếp hạng cao nhất. Đây là sẽ một phần trong chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp.

Ưu tiên theo sự phù hợp về mặt chiến lược

Bạn cũng sẽ cần ưu tiên các biện pháp can thiệp mang tính chiến lược nhất để tổ chức của bạn thực hiện hoặc hỗ trợ các bên liên quan thực hiện. Xem xét các biện pháp can thiệp đã được xếp hạng, hãy ưu tiên các biện pháp có ý nghĩa chiến lược nhất đối với tổ chức để thực hiện. Hãy nhớ rằng, cố gắng bao gồm các kỹ thuật trong cả 5 cột và càng nhiều kỹ thuật càng tốt (lưu ý rằng không phải tất cả các kỹ thuật đều liên quan như nhau đến hoạt động bất hợp pháp mục tiêu). Bạn nên xem xét:

Đánh giá cuối cùng

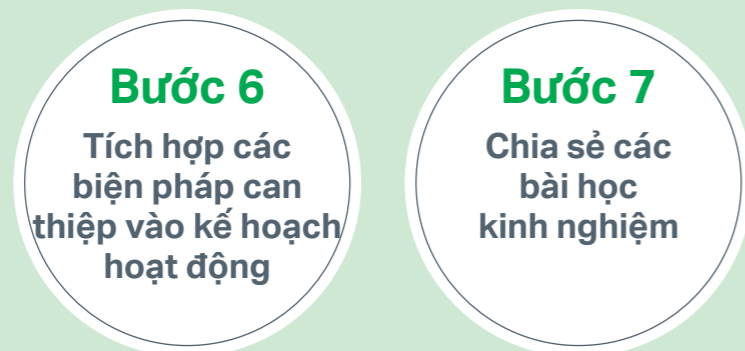
Ghi lại các biện pháp can thiệp SCP được ưu tiên trong **Bảng 10**, đảm bảo rằng các biện pháp này cụ thể về con người, địa điểm, thời gian và các giai đoạn trong kịch bản phạm tội mà các biện pháp này giải quyết.

Bảng 10: Các biện pháp can thiệp mang tính chiến lược

	▶ Giai đoạn					▶ Lỗ hổng thông tin
	Các bước	Ở đâu/Địa điểm	Khi nào/Thời gian	Ai / Con người	Nguồn	
Chuẩn bị						
Trước hoạt động bất hợp pháp						
Hoạt động bất hợp pháp						
Sau hoạt động bất hợp pháp						

23. Xem hướng dẫn về hoàn thành phân tích SWOC/SWOT: <https://www.cipd.co.uk/knowledge/strategy/organisational-development/swot-analysis-factsheet>

Thực hiện các biện pháp can thiệp

Bước 6: Tích hợp các biện pháp can thiệp vào kế hoạch hoạt động

Bây giờ, bạn đã hoàn thành chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp và cần tích hợp chiến lược này vào kế hoạch hoạt động, kế hoạch huy động tài trợ và kế hoạch giám sát của dự án đang thực hiện (hoặc, nếu là một dự án mới thì có thể là cơ sở để xây dựng các kế hoạch này). Một vài biện pháp can thiệp có thể được thực hiện ngay lập tức, trong khi đó một vài biện pháp khác có thể được đưa vào các kế hoạch huy động tài trợ nhằm đảm bảo nguồn vốn bổ sung.

Giám sát, đánh giá và bài học

Để đánh giá hiệu quả của các biện pháp can thiệp và cho phép quản lý thay đổi, cần phải xây dựng một kế hoạch giám sát, đánh giá và bài học rõ ràng và thiết lập dữ liệu cơ sở. Để hỗ trợ vấn đề này, tham khảo các nguồn được ghi lại trong kịch bản phạm tội có thể hữu ích.

Nếu được thì có thể giám sát hoạt động bất hợp pháp từ các khu vực lân cận để đánh giá bất kỳ tác động nào của việc thay đổi (khi mà hoạt động bất hợp pháp thay đổi sang khu vực, thời gian, con người, phương thức hoạt động hoặc loài mục tiêu khác) hoặc phân tán lợi ích (khi mà tác động của biện pháp can thiệp mở rộng ra ngoài thời gian, địa điểm hoặc loài mục tiêu)²⁴.

Bảng 11: Chỉ số giám sát đánh giá

Giai đoạn	Chỉ số
Chuẩn bị	
Trước hoạt động bất hợp pháp	
Hoạt động bất hợp pháp	Số bẫy được các đội tuần tra thu hồi
Sau hoạt động bất hợp pháp	

Ví dụ, tại Việt Nam, các hoạt động của dự án đang thực hiện theo dõi số lượng bẫy được các nhóm tuần tra thu hồi. Việc này có thể được sử dụng làm cơ sở (khi mà hiệu quả của lực lượng tuần tra phát hiện bẫy được đánh giá cao theo PLEA*) để giám sát xem liệu các biện pháp can thiệp SCP có hiệu quả trong việc phát hiện và ngăn chặn việc đặt bẫy hay không. Trong kịch bản này, số lượng bẫy ban đầu có thể tăng lên do tăng cường nỗ lực thực thi trước khi giảm đi do hoạt động bất hợp pháp giảm.

*Đánh giá thực thi pháp luật tuần tra (PLEA) là một phương pháp kiểm tra tính hiệu quả của lực lượng tuần tra bằng cách đặt bẫy giả vào một khu vực trước khi đi tuần tra và đánh giá mức độ hiệu quả của lực lượng kiểm lâm trong việc phát hiện các bẫy này như thế nào.

Ghi chú:
Ví dụ tham khảo

24. ASU Center for Problem-Oriented Policing, Assessing Displacement. <https://popcenter.asu.edu/content/tool-guides-analyzing-crime-displacement-and-diffusion-page-7>

Để hỗ trợ thêm về theo dõi và đánh giá dự án, xem phần **Đọc thêm**. Bạn cũng có thể cân nhắc cộng tác với các viện, tổ chức nghiên cứu để giúp đánh giá các biện pháp can thiệp SCP.

Xây dựng kế hoạch hoạt động và huy động tài trợ

Xây dựng (nếu là dự án mới) hoặc tích hợp (nếu là dự án đang thực hiện) các biện pháp can thiệp ưu tiên vào kế hoạch hoạt động và huy động tài trợ của dự án. Nếu nguồn vốn bổ sung cần được đảm bảo hoặc quan hệ đối tác mới cần được phát triển thì hồ sơ dự thầu có thể được dự thảo và theo đuổi các mối quan hệ mới là một phần của các kế hoạch này.

Bước 7: Chia sẻ bài học kinh nghiệm

Để giúp bộ công cụ này trở nên hữu ích, chúng tôi hoan nghênh ý kiến đóng góp từ các bạn để chúng tôi tiếp tục chỉnh sửa và hoàn thiện bộ công cụ và chia sẻ bài học kinh nghiệm nói chung từ việc áp dụng SCP trong phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp. Bạn có thể sử dụng bộ công cụ này, thực hiện các biện pháp can thiệp SCP theo mẫu dưới đây và gửi phản hồi cho chúng tôi qua trang web www.fauna-flora.org/approaches/situational-crime-prevention. Khi bạn giám sát và đánh giá các biện pháp can thiệp SCP của mình, bạn cũng có thể cập nhật biểu mẫu dựa trên kết quả đánh giá cuối cùng. Trân trọng cảm ơn.

Bối cảnh

Hoạt động bất hợp pháp mục tiêu

Bạn đang nhắm đến loài, hình thức thương mại, vị trí địa lý và cách thức hoạt động nào?

Mô tả vấn đề

Kịch bản phạm tội và nghiên cứu khác cho thấy điều gì? Tóm tắt mô tả kịch bản ở đây và đính kèm bảng kịch bản hoàn chỉnh. Bối cảnh và các yếu tố chính trị, kinh tế, xã hội và các yếu tố khác nào đã ảnh hưởng đến tình huống?

Quá trình sử dụng bộ công cụ

Sử dụng bộ công cụ

Trải nghiệm của bạn khi sử dụng bộ công cụ như thế nào? Bạn đã đưa các bên liên quan nào tham gia vào quá trình này? Tỷ lệ nam và nữ là bao nhiêu? Họ đã tiếp thu và tham gia vào quá trình này như thế nào? Bạn đã nhận được phản hồi nào?

Kịch bản phạm tội

Bạn đã hoàn thành kịch bản phạm tội như thế nào? Bạn đã sử dụng phương thức gì để thu thập thông tin cho kịch bản phạm tội? Vui lòng đưa các thông tin chi tiết, như là khung thời gian, người tham gia (số lượng, giới tính, đại diện tổ chức, v.v.), công cụ sử dụng, cách thực hiện phân tích, v.v. Đây có phải lần đầu tiên bạn sử dụng kịch bản phạm tội không? Các thành viên trong tổ chức của bạn có thấy kịch bản phạm tội hữu ích không?

Các biện pháp can thiệp SCP

Bạn đã chọn (các) biện pháp can thiệp phòng ngừa tình huống phạm tội nào? Tại sao bạn lựa chọn các biện pháp đó? Các biện pháp này giải quyết hoạt động bất hợp pháp mục tiêu, con người, địa điểm và thời gian liên quan đến hoạt động bất hợp pháp như thế nào? Bạn xây dựng kế hoạch giám sát các biện pháp này như thế nào và bạn đã có các chỉ số và dữ liệu cơ sở nào? Các biện pháp can thiệp hữu ích khác nào được đề xuất nhưng không được ưu tiên trong chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp? Tại sao các biện pháp đó không được ưu tiên?

Đánh giá quá trình

Triển khai thực hiện

Bạn đã thực hiện (các) biện pháp can thiệp SCP như thế nào? Các biện pháp này có được thực hiện theo kế hoạch không? Bạn đã phải đối mặt với cơ hội và thách thức nào? Bạn đã tham gia hoặc giải quyết các cơ hội và thách thức này như thế nào?

Tài chính

Chi phí triển khai thực hiện (các) biện pháp can thiệp SCP là bao nhiêu? Các nguồn lực cần thiết để thực hiện từng biện pháp can thiệp là gì?

Quản lý thay đổi/thích ứng

Những cải tiến nào đã được thực hiện để quản lý (các) biện pháp can thiệp, nếu có? Những cải tiến nào có thể được thực hiện?

Đánh giá kết quả

Kết quả

Kết quả của (các) biện pháp can thiệp SCP là gì? Bạn có bằng chứng nào để chứng minh điều này? Làm thế nào để so sánh các kết quả này với dữ liệu cơ sở? Các kết quả này tác động như thế nào như thế nào đến hoạt động bất hợp pháp mục tiêu, con người, địa điểm và thời gian liên quan? Các kết quả này có tác động khác nhau đến nam và nữ không? Các yếu tố bên ngoài nào có thể tác động đến kết quả?

Chi phí và lợi ích

Lợi ích tài chính của (các) biện pháp can thiệp là gì, nếu có? Chi phí tài chính cuối cùng để triển khai thực hiện (các) biện pháp can thiệp là bao nhiêu?

Các hệ quả ngoài dự tính

Có bất kỳ hệ quả ngoài dự tính từ việc triển khai thực hiện (các) biện pháp can thiệp không, cho dù là tích cực hay tiêu cực? Vấn đề có thay đổi do thực hiện các biện pháp can thiệp không?

Đọc thêm

Kịch bản phạm tội

Để biết thêm ví dụ về quá trình xây dựng kịch bản phạm tội nhằm phân tích tội phạm liên quan đến động vật hoang dã, hãy xem:

- Lemieux, A.M. and Bruschi, N. (2019). The production of jaguar paste in Suriname: a product-based crime script. *Crime Science* 8, 6. <https://doi.org/10.1186/s40163-019-0101-4>
- Skidmore, A. (2021). Using crime script analysis to elucidate the details of Amur tiger poaching in the Russian Far East. *Crime Science* 10, 16. <https://doi.org/10.1186/s40163-021-00150-z>
- Sosnowski, M.C., Weis, J.S. and Petrossian, G.A. (2020). Using crime script analysis to understand the illegal harvesting of live corals: case studies from Indonesia and Fiji. *Journal of Contemporary Criminal Justice* 36(3): 384-402. https://www.researchgate.net/publication/339953571_Using_Crime_Script_Analysis_to_Understand_the_Illegal_Harvesting_of_Live_Corals_Case_Studies_From_Indonesia_and_Fiji
- Viollaz, J., Graham, J. and Lantsman, L. (2018). Using script analysis to understand the financial crimes involved in wildlife trafficking. *Crime, Law and Social Change* 69: 595-614. <https://doi.org/10.1007/s10611-017-9725-z>

Các mạng lưới địa điểm

Để biết thêm về các địa điểm phạm tội, hãy xem:

- Madensen, T.D. and Eck, J.E. (2012). Crime places and place management. *The Oxford Handbook of Criminological Theory*. Oxford University Press <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199747238.013.0029>

Để hiểu rõ về các biện pháp can thiệp dựa trên địa điểm, hãy xem:

- Hammer, M., Christenson, B. and Madensen, T.D. (2017). Place-based Investigations of Violent Offender Territories (P.I.V.O.T). <https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/17-15.pdf>

Phòng ngừa tình huống phạm tội

Để giúp bạn suy nghĩ như một tội phạm, hãy xem:

- Lemieux, A.M. and Pickles, R.S.A. (2020). Problem-Oriented Wildlife Protection. https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/problem-oriented_wildlife_protection_lemieux_pickles_2020.pdf

Để hiểu rõ hơn về sự phát triển của phòng ngừa tình huống phạm tội, hãy xem:

- Freilich, J.D. and Newman, G.R. (2017). Situational Crime Prevention. *Criminology and Criminal Justice*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264079.013.3>

Để biết về các phần mở rộng và điều chỉnh đề xuất của 25 kỹ thuật SCP, hãy xem:

- Freilich, J. D. and Newman, G. R. (2014). Providing opportunities: A sixth column for the techniques of situational crime prevention. In S. Caneppele and F. Calderoni (Eds.), *Organized crime, corruption, and crime prevention*: 33-42. New York: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-01839-3_5 / https://www.researchgate.net/publication/286528420_Providing_Opportunities_A_Sixth_Column_for_the_Techniques_of_Situational_Crime_Prevention
- Kahler, J.S. (2018). The situational prevention of wildlife poaching in Bukit Barisan Selatan National Park, Sumatra, Indonesia. Dissertation submitted Michigan State University, pp. 1-190. <https://www.proquest.com/docview/2041965479>

Để biết về cách thức thu hút cộng đồng địa phương tham gia vào các sáng kiến phòng chống tội phạm liên quan đến động vật hoang dã, hãy xem:

- Skinner, D., Dublin, H., Niskanen, L., Roe, D. and Vishwanath, A. (2018). Local communities: First Line of Defence against illegal wildlife trade (FLoD). Guidance for implementing the FLoD methodology. IIED and IUCN, London and Gland. <https://pubs.iied.org/14672iied>

Để biết thêm ví dụ về cách SCP được áp dụng cho tội phạm liên quan đến động vật hoang dã như thế nào, hãy xem:

- Gore, M.L., Hübschle, A., Botha, A.J et al. (2020). A conservation criminology-based desk assessment of vulture poisoning in the Great Limpopo Transfrontier Conservation Area. *Global Ecology and Conservation* 23: e01076. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2020.e01076>
- Petrossian, G.A. (2015). Preventing illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing: A situational approach. *Biological Conservation* 189: 39-48. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2014.09.005>

Quản lý dự án

Để biết về lập kế hoạch và quản lý các dự án bảo tồn, hãy xem:

- Capacity for Conservation. <https://capacityforconservation.org/>
- Conservation Leadership Programme. (2014). The Conservation Project Manual. <https://www.conservationleadershipprogramme.org/media/2014/09/ConservationProjectManual.pdf>
- Conservation Standards. <https://conservationstandards.org/>
- Foundations of Success. <https://fosonline.org/libraries/guidance/>

Giám sát, đánh giá và bài học

Để biết về giám sát và đánh giá các biện pháp can thiệp, hãy xem:

- Better Evaluation. (2013) Rainbow Framework. https://www.betterevaluation.org/en/rainbow_framework
- Clarke, R. V. and Eck J. E. (2005). Crime Analysis for Problem Solvers in 60 Small Búcs. Washington DC: Office of Community Orientated Policing Services. <https://cops.usdoj.gov/RIC/Publications/cops-w0047-pub.pdf>
- Johnson, S.D., Tilley, N. and Bowers, K.J. (2015). Introducing EMMIE: an evidence rating scale to encourage mixed-method crime prevention synthesis reviews. *Journal of Experimental Criminology*, 11: 459-473. <http://link.springer.com/10.1007/s11292-015-9238-7>
- Lemieux, A.M. and Pickles, R.S.A. (2020). Problem-Oriented Wildlife Protection. Page 12. https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/problem-oriented_wildlife_protection_lemieux_pickles_2020.pdf

Để biết về cơ sở dữ liệu các chiến lược phòng ngừa tình huống phạm tội đã được đánh giá, hãy xem:

- ASU Center for Problem-Oriented Policing. Situational Crime Prevention Evaluation Database. <https://popcenter.asu.edu/content/situational-crime-prevention-database-home>

Để biết về đánh giá các chiến lược phòng ngừa tình huống phạm tội, hãy xem:

- EUCPN. (2016). Criteria for the evaluation of crime prevention practices. https://eucpn.org/sites/default/files/document/files/2016_10_04_eucpn_evaluation_crime_prevention_practices_final_0.pdf
- Kapos, V. et al. (2008). Calibrating conservation: new Công cụ for measuring success. *Conservation Letters*, 1(4): 155-164. <https://doi.org/10.1111/j.1755-263X.2008.00025>
- Morgan, A. and Homel, P. (2013). Evaluating crime prevention: Lessons from large-scale community crime prevention programs. *Trends & issues in crime and criminal justice series*. <https://core.ac.uk/reader/143853192>
- USAID. (2017). Measuring efforts to combat wildlife crime: a Công cụkit for improving action and accountability. Washington, DC. https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00KQR6.pdf

Các công cụ bổ sung

Công cụ 1 – Cách xây dựng kịch bản phạm tội dành cho điều phối viên

Các lưu ý của điều phối viên nhằm bổ sung cho bài trình bày dạng PowerPoint được đăng tải trên trang web: www.fauna-flora.org/approaches/situational-crime-prevention. Bài trình bày giới thiệu nội dung của hội thảo diễn ra trong một ngày với các bên liên quan nhằm hoàn thiện kịch bản phạm tội để chuẩn bị cho việc xây dựng các biện pháp can thiệp phòng ngừa tình huống phạm tội. Hãy chỉnh sửa tài liệu này nếu cần thiết.

Các lưu ý trong bài trình bày bao gồm các đề xuất hỗ trợ và ước tính thời gian cần thiết, mặc dù khác nhau tùy thuộc vào đại biểu tham dự. Việc này cũng được tóm tắt trong bảng dưới đây.

Trước khi bắt đầu hội thảo, cần phải tổng hợp và tóm tắt thông tin liên quan cho đại biểu tham dự (xem Trang trình bày 18).

Đối với các hội thảo từ xa, cần sao chép và đổi tên theo mẫu sau 'Mô tả tình hình hiện tại', đặt quyền chỉnh sửa, kiểm tra và chỉnh sửa các trang trình bày cho phù hợp.

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tiếp**:

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <small>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</small>
Chào mừng và một số điều lưu ý	Bài thuyết trình		5 phút
Tự giới thiệu	Thảo luận		10 phút
Giới thiệu nội dung	Bài thuyết trình		5 phút
Giới thiệu về phòng ngừa tình huống phạm tội	Bài thuyết trình + Trả lời câu hỏi		10 phút
Sơ lược quá trình xây dựng chiến lược buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp	Bài thuyết trình		5 phút
Bước 1: Xác định hoạt động bất hợp pháp	Bài thuyết trình + Hoạt động	Bảng giấy lật, bút	20 phút (5 + 15 phút)
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Giới thiệu về xây dựng kịch bản phạm tội</i>	Bài thuyết trình		15 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Tóm tắt kết quả nghiên cứu (không bắt buộc)</i>	Bài thuyết trình		Tùy thuộc vào lượng thông tin và người trình bày
NGHỈ 15 PHÚT			

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tiếp** (tiếp theo)

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <small>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</small>
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Tuyến thời gian của kịch bản phạm tội</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, bút, giấy nhớ hoặc thẻ giấy nhỏ và băng dính	1 tiếng
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Bảng kịch bản phạm tội</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, bút, giấy nhớ hoặc thẻ giấy nhỏ và băng dính	1 tiếng
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Thông tin còn thiếu</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, bút	15 phút
ĂN TRƯA 1 TIẾNG			
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Các bên liên quan và biện pháp can thiệp hiện tại</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, bút, giấy nhớ hoặc thẻ giấy nhỏ và băng dính	45 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Tuyến thời gian của các bên liên quan</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, bút, giấy nhớ hoặc thẻ giấy nhỏ và băng dính	30 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Ghép các biện pháp can thiệp hiện tại vào kịch bản phạm tội</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, bút, giấy nhớ hoặc thẻ giấy nhỏ và băng dính	45 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại <i>Tinh chỉnh biện pháp can thiệp</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, bút, giấy nhớ hoặc thẻ giấy nhỏ và băng dính	15 phút
NGHỈ 15 PHÚT			
Bước 3: Nâng cao hiểu biết về tình huống	Bài thuyết trình và thảo luận	Bảng giấy lật, bút	15 phút
Tổng kết và các bước tiếp theo	Bài thuyết trình và thảo luận		10 phút

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tuyến** (sử dụng phần mềm hội nghị trực tuyến như Zoom, Microsoft Teams, Skype, GoToMeeting, v.v.):

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <i>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</i>
Chào mừng và một số điều lưu ý	Bài thuyết trình		5 phút
Tự giới thiệu	Thảo luận		10 phút
Giới thiệu nội dung	Bài thuyết trình		5 phút
Giới thiệu về phòng ngừa tình huống phạm tội	Bài thuyết trình + Trả lời câu hỏi		10 phút
Sơ lược quá trình xây dựng chiến lược buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp	Bài thuyết trình		5 phút
Bước 1: Xác định hoạt động bất hợp pháp	Bài thuyết trình + Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần)	20 phút (5 + 15 phút)
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Giới thiệu về xây dựng kịch bản phạm tội	Bài thuyết trình		15 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Tóm tắt kết quả nghiên cứu (không bắt buộc)	Bài thuyết trình		Tùy thuộc vào lượng thông tin và người trình bày
NGHỈ 15 PHÚT			
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Tuyển thời gian của kịch bản phạm tội	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard trang 1 (sao chép từ biểu mẫu ' <u>Mô tả tình huống hiện tại</u> ').	1 tiếng
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Bảng kịch bản phạm tội	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard trang 2-5 (sao chép từ biểu mẫu ' <u>Mô tả tình huống hiện tại</u> ').	1 tiếng
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Thông tin còn thiếu	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard trang 2-5 (sao chép từ biểu mẫu ' <u>Mô tả tình huống hiện tại</u> ').	15 phút
ĂN TRƯA 1 TIẾNG			

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tuyến** (sử dụng phần mềm hội nghị trực tuyến như Zoom, Microsoft Teams, Skype, GoToMeeting, v.v.) (tiếp theo):

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <i>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</i>
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Các bên liên quan và biện pháp can thiệp hiện tại	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard trang 6-7 (sao chép từ biểu mẫu ' <u>Mô tả tình huống hiện tại</u> ').	45 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Tuyển thời gian của các bên liên quan	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard bản sao toàn bộ trang 1 và tham chiếu trang 6-7 (sao chép từ biểu mẫu ' <u>Mô tả tình huống hiện tại</u> ').	30 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Ghép các biện pháp can thiệp hiện tại vào kịch bản phạm tội	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard (sao chép từ biểu mẫu ' <u>Mô tả tình huống hiện tại</u> ').	45 phút
Bước 2: Mô tả tình huống hiện tại Tinh chỉnh biện pháp can thiệp	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần)	15 phút
NGHỈ 20 PHÚT			
Bước 3: Nâng cao hiểu biết về tình huống	Bài thuyết trình và thảo luận		15 phút
Tổng kết và các bước tiếp theo	Bài thuyết trình và thảo luận		10 phút

Công cụ 2 – Cách mô tả hiện trạng: hướng dẫn phương pháp nghiên cứu

Lựa chọn phương pháp nghiên cứu thích hợp nhất

Để giải quyết những lỗ hổng kiến thức, bạn có thể cần phải tiến hành nghiên cứu. Điều này có thể bao gồm phỏng vấn các nguồn thông tin chính như cán bộ kiểm lâm, hướng dẫn viên, chủ đầu mối thu mua, người dân địa phương, nghiên cứu viên, lực lượng thực thi pháp luật, hoặc những kẻ đã/đang phạm tội. Nếu một chủ đề điều tra nhạy cảm (ví dụ như về việc tuân thủ quy định pháp luật và hoạt động bất hợp pháp), thì cần đặc biệt cẩn trọng trong việc lựa chọn và xây dựng phương pháp nghiên cứu và trong việc tiếp cận với các đối tượng tham gia nghiên cứu.

Nhìn chung, cấu trúc bảng hỏi có thể dễ bị ảnh hưởng bởi hai khuynh hướng, bao gồm khuynh hướng mong muốn xã hội (tức là các câu trả lời có vẻ được xã hội chấp nhận hơn) và khuynh hướng không phản hồi (tức là không trả lời các câu hỏi). Điều này có thể đặc biệt xảy ra tại khu vực nông thôn, vùng sâu vùng xa, nơi có trình độ dân trí thấp, mối quan hệ quyền lực phổ biến và không tin tưởng người ngoài, người nước ngoài và cơ quan chính quyền cấp cao hơn.

Tuy nhiên, trong hầu hết các trường hợp, các phương pháp không chính thức, ít quan trọng và không có cấu trúc, ví dụ như quan sát người tham dự, phỏng vấn các nhóm tập trung hoặc phỏng vấn bán cấu trúc, thường ít đe dọa hơn. Nếu được xây dựng cẩn thận và được truyền tải một cách nhạy cảm thì các phương pháp này có thể đạt được hiệu quả hơn đối với các chủ đề nhạy cảm. Ngoài ra, dữ liệu định lượng được tạo ra có thể cực kỳ có giá trị trong việc cung cấp hiểu biết sâu hơn về các hành vi được quan tâm.

Ngoài ra, các kỹ năng xã hội tốt cũng quan trọng, cũng như nỗ lực xây dựng lòng tin và mối quan hệ với những người tham gia nghiên cứu, đồng thời làm quen với ngôn ngữ, thành ngữ và văn hóa địa phương. Các câu hỏi phải được hệ thống và sắp xếp cẩn thận để không dẫn dắt, đe dọa hay quá phức tạp. Ví dụ, người trả lời có thể thoải mái hơn khi nói về các hoạt động bất hợp pháp với người thứ ba.

Hãy nhớ xem xét và giảm thiểu bất kỳ rủi ro về an toàn, đạo đức và pháp lý đối với cả người phỏng vấn và người tham gia phỏng vấn trong suốt quá trình thu thập, xử lý, lưu trữ và chia sẻ thông tin.

Hướng dẫn thực hành thêm được đề xuất về việc áp dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học xã hội:

25. https://www.researchgate.net/publication/37420150_Research_Methods_in_Anthropology_Quantitative_and_Quantitative_Approaches

26. <https://www.britisoccrim.org/ethics/>

27. <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/social-research-methods-alan-bryman.pdf>

28. https://www.researchgate.net/publication/287855522_Conducting_research_in_conservation_Social_science_methods_and_practice

Có được sự đồng thuận được thông báo

Bạn phải có được sự đồng thuận trước và được thông báo của người tham gia nghiên cứu. Đề cương/dàn ý đề xuất như dưới đây.

Mục đích của nghiên cứu này là [điền tên của nghiên cứu]. Nghiên cứu này được thực hiện bởi [điền tên người nghiên cứu/tổ chức]. Ông/bà được mời tham gia vào nghiên cứu này bởi vì ông/bà là [điền tiêu chí đưa vào]. Mục đích của nghiên cứu là [tóm tắt ngắn gọn và rõ ràng về các mục tiêu của nghiên cứu].

Sự tham gia của ông/bà vào nghiên cứu này là tự nguyện. Ông/bà có thể chọn không tham gia. Nếu ông/bà quyết định tham gia thì ông/bà có thể rút khỏi nghiên cứu bất cứ lúc nào. Phản hồi của ông/bà là ẩn danh và sẽ không bao gồm bất kỳ thông tin cá nhân nào của ông/bà. Thông tin bí mật của ông/bà sẽ được [mô tả cách thức thông tin được bảo mật, duy trì và cách thức xử lý dữ liệu, ví dụ như dữ liệu sẽ được lưu dưới dạng điện tử được bảo mật bằng mật khẩu]. Nếu ông/bà có bất kỳ thắc mắc nào về nghiên cứu, xin vui lòng liên hệ [điền tên và địa chỉ liên hệ].

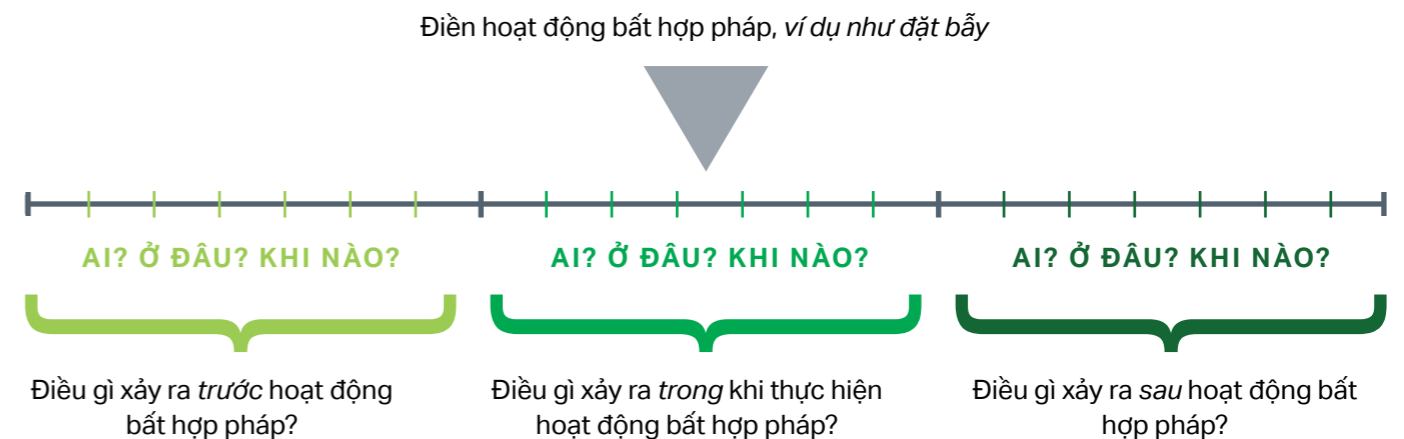
Để tiếp tục, ông/bà xác nhận rằng ông/bà trên 18 tuổi, nắm được các điều khoản thỏa thuận và đồng ý tham gia nghiên cứu này.

Câu hỏi điều tra

Để giải quyết những lỗ hổng về kiến thức, bạn có thể lựa chọn khai thác các chủ đề và câu hỏi dưới đây, chỉnh sửa nếu cần thiết và phù hợp với bối cảnh của bạn.

- Chuỗi sự kiện xung quanh hoạt động bất hợp pháp mục tiêu (ví dụ như đặt bẫy trong khu bảo tồn) – tức là ai đó thực hiện hoạt động bất hợp pháp mục tiêu như thế nào, từ khâu chuẩn bị cho đến hưởng lợi từ hoạt động đó (những gì xảy ra trước, trong và sau hoạt động bất hợp pháp). Có thể hữu ích khi tạo ra một dòng thời gian sử dụng Sơ đồ 2 như là một ví dụ trực quan, và sử dụng các câu hỏi đề xuất dưới đây để điều tra các chi tiết khác liên quan đến thời gian, địa điểm và những đối tượng có liên quan.

Sơ đồ 2: Nhắc trực quan

- Các câu hỏi gợi ý bổ sung liên quan đến dòng thời gian có thể bao gồm-

 Các câu hỏi về địa điểm:	 Các câu hỏi về thời gian:	 Các câu hỏi về con người:	 Các câu hỏi về loài mục tiêu:
<ul style="list-style-type: none"> - Hoạt động bất hợp pháp diễn ra ở đâu? - Hoạt động bất hợp pháp được lên kế hoạch ở đâu? - Những người tham gia hoạt động bất hợp pháp được tiếp cận ở đâu? 	<ul style="list-style-type: none"> - Hoạt động bất hợp pháp diễn ra khi nào (trong ngày, tuần, tháng hay năm/mùa)? - Hoạt động bất hợp pháp được lên kế hoạch khi nào (trong ngày, tuần, tháng hay năm/mùa)? - Những người tham gia hoạt động bất hợp pháp được tiếp cận khi nào (trong ngày, tuần, tháng hay năm/mùa)? 	<ul style="list-style-type: none"> - Ai tham gia hoạt động bất hợp pháp? - Ai tham gia hoặc hỗ trợ lên kế hoạch cho hoạt động bất hợp pháp? - Nam giới và nữ giới đóng vai trò gì? - Ai là người tiếp cận những người tham gia vào hoạt động bất hợp pháp? 	<ul style="list-style-type: none"> - Loài mục tiêu được lựa chọn như thế nào? Có đặc điểm nào đáng mong đợi hơn không? - Loài mục tiêu bị bắt giữ, giết hoặc xử lý như thế nào? - Loài mục tiêu bị che giấu, vận chuyển và buôn bán như thế nào? - Loài mục tiêu được sử dụng như thế nào?

- Để thực hiện hoạt động bất hợp pháp, cần những công cụ, phương tiện vận chuyển, kinh phí và thông tin cụ thể nào?
    - Làm thế nào để tiếp cận các điều này?
    - Ai hỗ trợ việc này?
    - Yếu tố nào quan trọng trong quá trình này?
  - Những yếu tố nào được xem xét khi lựa chọn địa điểm, thời gian thực hiện hoạt động bất hợp pháp? Các yếu tố này được quyết định như thế nào, ở đâu và bởi ai?
  - Để hưởng lợi từ hoạt động bất hợp pháp, một cá nhân cần mạng lưới/thông tin liên hệ, phương tiện vận chuyển hoặc thông tin nào?
    - Làm thế nào để tiếp cận các điều này?
    - Ai là người cần thiết để hỗ trợ việc này?
    - Yếu tố nào quan trọng trong quá trình này?
  - Bạn nghĩ điều gì ảnh hưởng đến quyết định của cá nhân khi tham gia hoạt động bất hợp pháp?
  - Những yếu tố nào ngăn cản một cá nhân tham gia vào hoạt động bất hợp pháp?
  - Những hoạt động nào (do tổ chức của bạn hoặc do các tổ chức khác chủ trì) đang được thực hiện để ngăn cản một cá nhân chuẩn bị, thực hiện hoặc hưởng lợi từ hoạt động bất hợp pháp? Hãy nghĩ xa hơn các phản ứng thực thi pháp luật chính thức và các biện pháp can thiệp truyền thống đối với các hoạt động kinh tế hoặc xã hội khác, ví dụ như hoạt động của chính phủ, doanh nghiệp, ngành giao thông vận tải, ngành tài chính, các nền tảng trực tuyến, cộng đồng. Có thể bao gồm các hoạt động về giáo dục môi trường và sinh kế bền vững.
8. **[CHỈ DÀNH CHO TỔ CHỨC]** Những yếu tố nào ảnh hưởng/tác động đến các chiến lược hiện có do tổ chức của bạn hoặc do các tổ chức khác chủ trì?
- Những yếu tố nào giúp tăng cường hiệu quả của các chiến lược này?
  - Những yếu tố nào có thể ảnh hưởng tiêu cực tới các chiến lược này?

Công cụ 3 – Cách xây dựng biện pháp can thiệp có mục tiêu dành cho điều phối viên

Các lưu ý của điều phối viên nhằm bổ sung cho bài trình bày dạng PowerPoint được đăng tải trên trang web www.fauna-flora.org/approaches/situational-crime-prevention. Bài trình bày cung cấp lý thuyết và các ví dụ thực tiễn về 25 kỹ thuật phòng ngừa tình huống phạm tội được trình bày tại hội thảo diễn ra trong một ngày với các bên liên quan nhằm xây dựng các biện pháp can thiệp SCP. Hãy chỉnh sửa tài liệu này nếu cần thiết.

Các lưu ý trong bài trình bày bao gồm các đề xuất hỗ trợ, danh sách thiết bị và ước tính thời gian cần thiết, mặc dù khác nhau tùy thuộc vào đại biểu tham dự. Việc này cũng được tóm tắt trong bảng dưới đây.

Trước khi bắt đầu hội thảo, cần phải tổng hợp và tóm tắt thông tin liên quan cho đại biểu tham dự (xem Trang trình bày 6, 7, 28, 34).

Đối với các hội thảo từ xa, cần sao chép và đổi tên theo các mẫu sau "Trò chơi về 25 kỹ thuật SCP"; "Khoảng trống 25 kỹ thuật SCP"; "Xây dựng ý tưởng liên quan đến 25 kỹ thuật SCP"; "Phân tích SWOC", đặt quyền chỉnh sửa, kiểm tra và chỉnh sửa các trang trình bày cho phù hợp.

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tiếp**:

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <small>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</small>
Chào mừng và một số điều lưu ý	Bài thuyết trình		5 phút
Tự giới thiệu (không bắt buộc)	Thảo luận		10 phút
Giới thiệu nội dung và tóm tắt thông tin đã biết	Bài thuyết trình		10 phút
Phòng ngừa tội phạm	Bài thuyết trình		5 phút
Câu hỏi về phòng ngừa tội phạm	Thảo luận		10 phút
Lợi ích của phương pháp phòng ngừa tình huống phạm tội	Bài thuyết trình + bỏ phiếu		5 phút
Giới thiệu về phòng ngừa tình huống phạm tội	Bài thuyết trình		10 phút
Phòng ngừa tình huống phạm tội: 25 kỹ thuật	Hoạt động	Chuẩn bị trước giấy chơi bingo và giấy nhớ/thẻ nhớ, giấy, bút	10-15 phút
NGHỈ 15 PHÚT			

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tiếp** (tiếp theo):

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <small>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</small>
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Tóm tắt và phân tích các biện pháp can thiệp hiện tại</i>	Bài thuyết trình		15-20 phút
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Rà soát trên cơ sở 25 kỹ thuật</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật hoặc bảng dính và thẻ nhớ, bút	40 phút – 1 tiếng
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Rà soát biện pháp can thiệp hiện tại</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật hoặc bảng dính và thẻ nhớ, bút	10-15 phút
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Xây dựng ý tưởng mới</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật hoặc bảng dính và thẻ nhớ, bút	40 phút
ĂN TRƯA 1 TIẾNG			
Bước 5: Ưu tiên biện pháp can thiệp <i>Sắp xếp thứ tự các biện pháp can thiệp</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật, giấy nhớ, bút	1 tiếng
Bước 5: Ưu tiên biện pháp can thiệp <i>Phân tích SWOC (không bắt buộc)</i>	Hoạt động hoặc Bài thuyết trình	Bảng giấy lật, giấy nhớ, bút	1 tiếng hoặc 10 phút
NGHỈ 15 PHÚT			
Bước 5: Ưu tiên biện pháp can thiệp <i>Biện pháp can thiệp mang tính chiến lược</i>	Hoạt động	Bút hoặc sticker nhiều màu	20-30 phút
Bước 6: Tích hợp các biện pháp can thiệp vào kế hoạch hoạt động <i>Giám sát và đánh giá (không bắt buộc)</i>	Hoạt động		Tối thiểu 1 tiếng
Step 6: Tích hợp các biện pháp can thiệp vào kế hoạch hoạt động <i>Tích hợp vào kế hoạch hoạt động (không bắt buộc)</i>	Hoạt động		Tối thiểu 1 tiếng
Tổng kết và các bước tiếp theo	Bài thuyết trình và thảo luận		10 phút

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tuyến** (sử dụng phần mềm hội nghị trực tuyến như Zoom, Microsoft Teams, Skype, GoToMeeting, v.v.):

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <small>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</small>
Chào mừng và một số điều lưu ý	Bài thuyết trình		5 phút
Tự giới thiệu (không bắt buộc)	Thảo luận		10 phút
Giới thiệu nội dung và tóm tắt thông tin đã biết	Bài thuyết trình		10 phút
Phòng ngừa tội phạm	Bài thuyết trình		5 phút
Câu hỏi về phòng ngừa tội phạm	Thảo luận		10 phút
Lợi ích của phương pháp phòng ngừa tình huống phạm tội	Bài thuyết trình + bỏ phiếu	Chuẩn bị bỏ phiếu (nội dung bỏ phiếu ở phần ghi chú của bài thuyết trình)	5 phút
Giới thiệu về phòng ngừa tình huống phạm tội	Bài thuyết trình		10 phút
Phòng ngừa tình huống phạm tội: 25 kỹ thuật	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard (sao chép từ biểu mẫu ' Trò chơi về 25 kỹ thuật SCP ') Câu trả lời xem tại ' Đáp án bingo cho 25 kỹ thuật SCP '.	10-15 minutes
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Tóm tắt và phân tích các biện pháp can thiệp hiện tại</i>	Bài thuyết trình		15-20 phút
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Rà soát trên cơ sở 25 kỹ thuật</i>	Hoạt động	Chia nhóm nhỏ trước (nếu cần), Jamboard (sao chép từ biểu mẫu ' Khoảng trống 25 kỹ thuật SCP ') và chuẩn bị giấy nhớ có ghi sẵn các biện pháp can thiệp hiện tại và đã được tinh chỉnh)	35-45 phút
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Rà soát biện pháp can thiệp hiện tại</i>	Hoạt động		10-15 phút

NGHỈ 20 PHÚT

Điều phối viên: Điền các kỹ thuật SCP còn thiếu vào Jamboard từ '[Xây dựng ý tưởng cho 25 kỹ thuật SCP](#)' giống như ví dụ.

Đề cương đề xuất cho **hội thảo trực tuyến** (sử dụng phần mềm hội nghị trực tuyến như Zoom, Microsoft Teams, Skype, GoToMeeting, v.v.), (Tiếp theo):

Nội dung	Hình thức	Dụng cụ hỗ trợ	Thời gian ước tính <small>(thời gian sẽ phụ thuộc vào dự án và số người tham gia)</small>
Bước 4: Xây dựng và tinh chỉnh biện pháp can thiệp <i>Xây dựng ý tưởng mới</i>	Hoạt động	Jamboard (sao chép từ biểu mẫu 'Xây dựng ý tưởng cho 25 kỹ thuật SCP' và chuẩn bị các kỹ năng SCP còn thiếu trong giờ nghỉ)	45 phút – 1 tiếng
ĂN TRƯA 1 TIẾNG			
<i>Điều phối viên: Chia các biện pháp can thiệp hiện tại, ddowjwc tinh chỉnh và mới cho các cặp người tham gia và điền vào trang trống trên Jamboard. Thêm các biện pháp can thiệp mới vào trang 25 kỹ thuật SCP bên cạnh biện pháp can thiệp hiện tại và được tinh chỉnh.</i>			
Bước 5: Ưu tiên biện pháp can thiệp <i>Sắp xếp thứ tự các biện pháp can thiệp</i>	Hoạt động	Bảng giấy lật hoặc giấy nhớ, bút	30 phút
Bước 5: Ưu tiên biện pháp can thiệp <i>Phân tích SWOC (không bắt buộc)</i>	Hoạt động hoặc Bài thuyết trình	Jamboard (sao chép từ biểu mẫu 'Phân tích SWOT') Tùy thuộc vào số người tham gia, chọn sử dụng 1 hay 4 trang để hoàn thành hoạt động này và chuẩn bị trước	30 phút hoặc 10 phút
Bước 5: Ưu tiên biện pháp can thiệp <i>Biện pháp can thiệp mang tính chiến lược</i>	Hoạt động	Jamboard (sử dụng trang được hoàn thành và sao chép từ biểu mẫu 'Khoảng trống 25 kỹ thuật SCP')	20 phút
NGHỈ 15 PHÚT			
Bước 6: Tích hợp các biện pháp can thiệp vào kế hoạch hoạt động <i>Giám sát và đánh giá (không bắt buộc)</i>	Hoạt động		Tối thiểu 1 tiếng
Step 6: Tích hợp các biện pháp can thiệp vào kế hoạch hoạt động <i>Tích hợp vào kế hoạch hoạt động (không bắt buộc)</i>	Hoạt động		Tối thiểu 1 tiếng
Tổng kết và các bước tiếp theo	Bài thuyết trình và thảo luận		10 phút

Công cụ 4 – Cách xây dựng các biện pháp can thiệp có mục tiêu: trả lời danh sách câu hỏi

Dưới đây là các câu hỏi dùng để hỏi đại biểu tham dự hội thảo/người được phỏng vấn nhằm xác định xem các biện pháp can thiệp đề xuất có tác động dự kiến hay không. Bạn có thể rà soát các câu hỏi này cùng với **Bảng 7**.

Câu hỏi từ 1 đến 25 liên quan đến 1 trong số 25 kỹ thuật SCP và thuộc nhóm các câu hỏi từ A đến E. Những câu hỏi này sẽ giúp hiểu về quá trình ra quyết định của các cá nhân tham gia vào hoạt động bất hợp pháp, thừa nhận rằng môi trường xung quanh ảnh hưởng đến việc lựa chọn (ghi chú: môi trường xung quanh bao gồm môi trường tự nhiên, con người xung quanh, điều kiện nơi bạn ở, v.v.). Chia khóa ở đây là yêu cầu mọi người cố gắng **suy nghĩ từ quan điểm của cá nhân có động cơ tham gia vào hoạt động bất hợp pháp mục tiêu**.

A. Biện pháp can thiệp này có làm cho các cá nhân có động cơ khó tham gia vào hoạt động bất hợp pháp không?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biện pháp can thiệp này có là cho các cá nhân có động cơ khó khai thác toàn bộ hoặc bộ phận của loài mục tiêu không? 2. Biện pháp can thiệp này có kiểm soát tốt hơn việc tiếp cận nơi tìm thấy loài mục tiêu không? 3. Biện pháp can thiệp này có kiểm tra việc đưa loài mục tiêu ra ngoài nơi tìm thấy loài mục tiêu không? 4. Biện pháp can thiệp này có làm chệch hướng hoặc chuyển hướng các cá nhân có động cơ khỏi các loài mục tiêu không? 5. Biện pháp can thiệp này có kiểm soát các công cụ hoặc vũ khí được các cá nhân có động cơ sử dụng để khai thác, vận chuyển hoặc buôn bán loài mục tiêu không?
B. Biện pháp can thiệp này có làm tăng rủi ro cho các cá nhân có động cơ tham gia vào các hoạt động bất hợp pháp mục tiêu không?	<ol style="list-style-type: none"> 6. Biện pháp can thiệp này có làm tăng sự hiện diện thực tế hoặc nhận thức về sự hiện diện của những người giám hộ loài mục tiêu không? 7. Biện pháp can thiệp này có làm cho các cá nhân có động cơ khó cảm thấy không bị chú ý khi tham gia vào hoạt động bất hợp pháp không? 8. Biện pháp can thiệp này có làm cho các cá nhân có động cơ dễ bị nhận diện hơn không? 9. Biện pháp can thiệp này có hợp tác với những người quản lý hoặc giám sát các địa điểm chiến lược, cụ thể có loài mục tiêu không? 10. Biện pháp can thiệp này có tăng cường thực thi pháp luật chính thức chống lại hoạt động bất hợp pháp không?
C. Biện pháp can thiệp này có giảm lợi ích của các cá nhân có động cơ tham gia vào hoạt động bất hợp pháp mục tiêu không?	<ol style="list-style-type: none"> 11. Biện pháp can thiệp này có che giấu loài mục tiêu không? 12. Biện pháp can thiệp này có loại bỏ loài mục tiêu, các bộ phận và dẫn xuất của loài mục tiêu không? 13. Biện pháp can thiệp này có làm cho loài mục tiêu dễ được nhận dạng bởi người giám hộ có năng lực hoặc người khác khi bị bắt một cách bất hợp pháp không? 14. Biện pháp can thiệp này có làm gián đoạn thị trường thực và/hoặc trực tuyến cho loài mục tiêu không? 15. Biện pháp can thiệp này có ngăn chặn các cá nhân có động cơ hưởng lợi từ hoạt động bất hợp pháp không?
D. Biện pháp can thiệp này có làm giảm sự kích thích của các cá nhân có động cơ tham gia vào hoạt động bất hợp pháp không?	<ol style="list-style-type: none"> 16. Biện pháp can thiệp này có loại bỏ ngay lập tức các yếu tố gây căng thẳng ảnh hưởng tới cá nhân có động cơ tham gia hoạt động bất hợp pháp? 17. Biện pháp can thiệp này có tránh được xung đột gây nên hành vi bất hợp pháp của các cá nhân có động cơ không? 18. Biện pháp can thiệp này có làm giảm sự căm dỗ sử dụng loài mục tiêu của các cá nhân có động cơ không? 19. Biện pháp can thiệp này có ngăn ảnh hưởng tiêu cực hay khuyến khích ảnh hưởng tích cực từ áp lực ngang hàng lên các cá nhân có động cơ không? 20. Biện pháp can thiệp này có ngăn cản các cá nhân có động cơ làm theo các kẻ săn bắn, buôn lậu và tiêu thụ không?
E. Biện pháp can thiệp này có loại bỏ lời bào chữa đối với các cá nhân có động cơ tham gia vào hoạt động bất hợp pháp không?	<ol style="list-style-type: none"> 21. Biện pháp can thiệp này có đặt ra các quy định về sử dụng bền vững loài mục tiêu không? 22. Biện pháp can thiệp này có công bố, thông báo các hướng dẫn để các cá nhân có động cơ nhận thức được các quy định này không? 23. Biện pháp can thiệp này có cảnh báo các cá nhân có động cơ tại những địa điểm và thời điểm quan trọng được liệt kê trong kịch bản phạm tội không? 24. Biện pháp can thiệp này có làm cho các cá nhân có động cơ dễ dàng tuân thủ quy định không? 25. Biện pháp can thiệp này có kiểm soát việc sử dụng ma túy và đồ uống có cồn của các cá nhân có động cơ không (nếu họ tăng cường sự tham gia vào hoạt động bất hợp pháp)?

Công cụ 5 – Các biểu mẫu

Hoàn thành bảng các biện pháp can thiệp (Bảng 2, 3, 5, 10 và 11)

▶ Giai đoạn	▶ Các bước	▶ Ở đâu/Địa điểm	▶ Khi nào/Thời gian	▶ Ai / Con người	▶ Nguồn	▶ Lỗ hổng thông tin	▶ Các biện pháp can thiệp hiện tại	▶ Biện pháp can thiệp điều chỉnh đề xuất	▶ Biện pháp can thiệp chiến lược	▶ Chỉ số
Chuẩn bị										
Trước hoạt động bất hợp pháp										
Hoạt động bất hợp pháp										
Sau hoạt động bất hợp pháp										

Xác định hoạt động bất hợp pháp

Xác định hoạt động bất hợp pháp ở đây:

Hoạt động bất hợp pháp được xác định là:

Danh sách và phân tích các biện pháp can thiệp hiện tại nhằm chống lại hoạt động bất hợp pháp (Bảng 4 và 5)

Các bên liên quan	Biện pháp can thiệp hiện tại	Giai đoạn trong kịch bản phạm tội	Biện pháp can thiệp điều chỉnh đề xuất (và lý do vì sao)
		Chuẩn bị Con người: Địa điểm: Thời gian: Trước hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: Hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: Sau hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian:	
		Chuẩn bị Con người: Địa điểm: Thời gian: Trước hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: Hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian: Sau hoạt động bất hợp pháp Con người: Địa điểm: Thời gian:	

Các giai đoạn trong kịch bản phạm tội đang thiếu các biện pháp can thiệp (Bảng 6)

(Các) giai đoạn nào trong kịch bản phạm tội KHÔNG được giải quyết bằng các biện pháp can thiệp hiện tại?				
<i>Đánh dấu vào (các) giai đoạn KHÔNG được giải quyết</i>	Chuẩn bị	Trước hoạt động bất hợp pháp	Hoạt động bất hợp pháp	Sau hoạt động bất hợp pháp
Liệt kê tất cả con người, địa điểm và thời gian trong mỗi giai đoạn KHÔNG được giải quyết bằng các biện pháp can thiệp hiện tại:				
Con người				
Địa điểm				
Thời gian				

Lập bản đồ các biện pháp can thiệp dựa trên 25 kỹ thuật của SCP (Bảng 8)

A. Tăng nỗ lực cần thiết cho các cá nhân khi tham gia vào hoạt động bất hợp pháp	B. Tăng rủi ro cho các cá nhân khi tham gia vào hoạt động bất hợp pháp	C. Giảm lợi ích cho các cá nhân khi tham gia hoạt động bất hợp pháp	D. Giảm sự kích thích cho các cá nhân khi tham gia hoạt động bất hợp pháp	E. Loại bỏ lý do bào chữa cho các cá nhân khi tham gia vào hoạt động bất hợp pháp
1. Làm cho việc khai thác toàn bộ hoặc bộ phận của loài mục tiêu khó khăn hơn	6. Tăng sự hiện diện thực tế hoặc nhận thức về sự hiện diện của những người giám hộ	11. Che giấu vị trí loài mục tiêu	16. Tìm cách loại bỏ các yếu tố gây căng thẳng trực tiếp dẫn tới hoạt động bất hợp pháp	21. Đặt ra các quy định về sử dụng bền vững loài mục tiêu
2. Kiểm soát việc tiếp cận những nơi có loài mục tiêu	7. Làm cho các cá nhân khó cảm thấy không bị chú ý	12. Loại bỏ loài mục tiêu, bộ phận hoặc dẫn xuất của loài mục tiêu	17. Tránh các xung đột gây nên hành vi bất hợp pháp	22. Công bố, thông báo các hướng dẫn, quy định để các cá nhân nhận thức được
3. Kiểm tra việc đưa loài mục tiêu ra ngoài	8. Làm cho các cá nhân dễ bị nhận diện hơn	13. Hỗ trợ nhận dạng loài mục tiêu	18. Giảm sự cám dỗ sử dụng loài mục tiêu	23. Cảnh báo tại những địa điểm và thời điểm quan trọng
4. Làm chệch hướng hoặc chuyển hướng các cá nhân khỏi loài mục tiêu	9. Hợp tác với những người quản lý hoặc giám sát những địa điểm cụ thể, chiến lược	14. Phá vỡ thị trường thực và trực tuyến cho loài mục tiêu	19. Ngăn ảnh hưởng tiêu cực và khuyến khích ảnh hưởng tích cực từ áp lực ngang hàng	24. Giúp các cá nhân tuân thủ các quy định dễ dàng hơn
5. Kiểm soát các công cụ và vũ khí được sử dụng cho hoạt động bất hợp pháp	10. Tăng cường thực thi pháp luật chính thức	15. Ngăn chặn các cá nhân thu lợi từ hoạt động bất hợp pháp	20. Ngăn cản việc làm theo những kẻ săn trộm, buôn lậu hoặc tiêu thụ	25. Kiểm soát ma túy và đồ uống có cồn
Cột nào KHÔNG được giải quyết bởi các biện pháp can thiệp hiện tại				
A.	B.	C.	D.	E.

Ý tưởng về các biện pháp can thiệp mới (Bảng 9)

Liệt kê các ý tưởng tại đây:

--	--

Ý tưởng về các biện pháp can thiệp mới (Bảng 9) (tiếp theo)

Liệt kê các ý tưởng tại đây:

--	--

Bước 7: Chia sẻ bài học kinh nghiệm

Để giúp bộ công cụ này trở nên hữu ích, chúng tôi hoan nghênh ý kiến đóng góp từ các bạn để chúng tôi tiếp tục chỉnh sửa và hoàn thiện bộ công cụ và chia sẻ bài học kinh nghiệm nói chung từ việc áp dụng SCP trong phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp. Bạn có thể sử dụng bộ công cụ này, thực hiện các biện pháp can thiệp SCP theo mẫu dưới đây và gửi phản hồi cho chúng tôi qua trang web www.fauna-flora.org/approaches/situational-crime-prevention. Khi bạn giám sát và đánh giá các biện pháp can thiệp SCP của mình, bạn cũng có thể cập nhật biểu mẫu dựa trên kết quả đánh giá cuối cùng. Trân trọng cảm ơn.

Bối cảnh

Hoạt động bất hợp pháp

Bạn đang nhắm đến loài, hình thức thương mại, vị trí địa lý và cách thức hoạt động nào?

Mô tả vấn đề

Kịch bản phạm tội và nghiên cứu khác cho thấy điều gì? Tóm tắt mô tả kịch bản ở đây và đính kèm bảng kịch bản hoàn chỉnh. Bối cảnh và các yếu tố chính trị, kinh tế, xã hội và các yếu tố khác nào đã ảnh hưởng đến tình huống?

Quá trình sử dụng bộ công cụ

Sử dụng bộ công cụ

Trải nghiệm của bạn khi sử dụng bộ công cụ như thế nào? Bạn đã đưa các bên liên quan nào tham gia vào quá trình này? Tỷ lệ nam và nữ là bao nhiêu? Họ đã tiếp thu và tham gia vào quá trình này như thế nào? Bạn đã nhận được phản hồi nào?

Kịch bản phạm tội

Bạn đã hoàn thành kịch bản phạm tội như thế nào? Bạn đã sử dụng phương thức gì để thu thập thông tin cho kịch bản phạm tội? Vui lòng đưa các thông tin chi tiết, như là khung thời gian, người tham gia (số lượng, giới tính, đại diện tổ chức, v.v.), công cụ sử dụng, cách thực hiện phân tích, v.v. Đây có phải lần đầu tiên bạn sử dụng kịch bản phạm tội không? Các thành viên trong tổ chức của bạn có thấy kịch bản phạm tội hữu ích không?

Các biện pháp can thiệp SCP

Bạn đã chọn (các) biện pháp can thiệp phòng ngừa tình huống phạm tội nào? Tại sao bạn lựa chọn các biện pháp đó? Các biện pháp này giải quyết hoạt động bất hợp pháp mục tiêu, con người, địa điểm và thời gian liên quan đến hoạt động bất hợp pháp như thế nào? Bạn xây dựng kế hoạch giám sát các biện pháp này như thế nào và bạn đã có các chỉ số và dữ liệu cơ sở nào? Các biện pháp can thiệp hữu ích khác nào được đề xuất nhưng không được ưu tiên trong chiến lược phòng chống buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp? Tại sao các biện pháp đó không được ưu tiên?

Đánh giá quá trình

Triển khai thực hiện

Bạn đã thực hiện (các) biện pháp can thiệp SCP như thế nào? Các biện pháp này có được thực hiện theo kế hoạch không? Bạn đã phải đối mặt với cơ hội và thách thức nào? Bạn đã tham gia hoặc giải quyết các cơ hội và thách thức này như thế nào?

Tài chính

Chi phí triển khai thực hiện (các) biện pháp can thiệp SCP là bao nhiêu? Các nguồn lực cần thiết để thực hiện từng biện pháp can thiệp là gì?

Quản lý thay đổi/thích ứng

Những cải tiến nào đã được thực hiện để quản lý (các) biện pháp can thiệp, nếu có? Những cải tiến nào có thể được thực hiện?

Đánh giá kết quả

Kết quả

Kết quả của (các) biện pháp can thiệp SCP là gì? Bạn có bằng chứng nào để chứng minh điều này? Làm thế nào để so sánh các kết quả này với dữ liệu cơ sở? Các kết quả này tác động như thế nào như thế nào đến hoạt động bất hợp pháp mục tiêu, con người, địa điểm và thời gian liên quan? Các kết quả này có tác động khác nhau đến nam và nữ không? Các yếu tố bên ngoài nào có thể tác động đến kết quả?

Chi phí và lợi ích

Lợi ích tài chính của (các) biện pháp can thiệp là gì, nếu có? Chi phí tài chính cuối cùng để triển khai thực hiện (các) biện pháp can thiệp là bao nhiêu?

Các hệ quả ngoài dự tính

Có bất kỳ hệ quả ngoài dự tính từ việc triển khai thực hiện (các) biện pháp can thiệp không, cho dù là tích cực hay tiêu cực? Vấn đề có thay đổi do thực hiện các biện pháp can thiệp không?

**Bộ công cụ áp dụng phương
pháp phòng ngừa tình
huống phạm tội để giải
quyết buôn bán động vật
hoang dã bất hợp pháp**

Tổ chức bảo tồn động thực vật hoang dã quốc tế

Tòa nhà David Attenborough,
Đường Pembroke, Cambridge,
CB2 3QZ, Vương quốc Anh

Điện thoại +44 (0)1223 749 019

Email info@fauna-flora.org

www.fauna-flora.org

